

9

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2024
LETNIK LXXXIII
ISSN 0350-4573

Najmlajši član RD Cerknica, ki je pomagal pri reševanju rib v Rešetu (foto: T. Šubic)

21. SREČANJE RIBIČEV RAČE 2024

PRAZNIK DRUŽENJA OB RIBOLOVU IN RIBJI KULINARIKI

Letošnje tradicionalno ribiško srečanje v Račah je bilo 15. junija. Vključevalo je tekmovanje v športnem ribolovu rib s plovcem in tekmovanje v pripravi ribjih jedi ter je ponovno pomenilo pravi praznik druženja sladkovodnih ribičev in prijateljev. Pri organizaciji letošnjega srečanja in tekmovanja v pripravi jedi iz sladkovodnih rib sta ponovno združili moči Zveza ribiških družin Maribor in Ribiško društvo Rače. Srečanja se je udeležilo 7 ekip, ki so jih sestavljali po 3 ribiči - tekmovalci in kuharska ekipa, ki je lahko štela največ 3 člane.

Tekmovanje v lovu rib s plovcem je bilo del tekmovanja v Račah.

Ribiško društvo Rače deluje v okviru Ribiške družine Maribor. Člani pod vodstvom predsednika Silva Korena in podpredsednika Damijana Simiča so izredno aktivni in vsako leto ob račkem ribniku pripravijo vrsto srečanj, tekmovanj, mladinski tabor, predvsem pa prijetno druženje v krogu številnih ribiških prijateljev, ki jih imajo rački ribiči po vsej Sloveniji. Pred enajstimi leti so prav v Račah pričeli tudi s tekmovanjem amaterskih kuharjev v pripravi jedi iz sladkovodnih rib. To je z leti preraslo v največji dogodek na področju priprave jedi iz sladkovodnih rib v Sloveniji. Kuharji so jedi pripravili izključno iz sladkovodnih rib, tekmovali pa so v dveh kategorijah: jedi »na vilico« (pečene, ocvrte ribe, ribe na žaru ...) in jedi »na žlico« (ribje juhe, obare, paprikaši, ribji golaži ...). Na tekmovanje so bile prijavljene 4 jedi »na vilico« in 3 »na žlico«.

Jedi je ocenjevala 3-članska strokovna komisija pod vodstvom mednarodnega kuharskega mojstra Gojka Škoriča, ki ga bralci glasila Ribič dobro poznajo, saj v glasilu Ribič že deseto leto objavlja svoje recepte za pripravo sladkovodnih rib, v njej pa sta sodelovala še Petra Polanec, lastnica gostišča Framski Hram, in Borut Jerše.

Skupni zmagovalec letošnjega tekmovanja je bila ekipa Ribiškega društva Miklavška mlaka, ki deluje v okviru Ribiške družine Maribor. Ribiški car občine Rače 2024 je postal Roman Mom, član Ribiškega društva Fram, s krapom, ki je tehtal kar 6300 g. Sodniki na ribolovu rib s plovcem so bili Jožica Šenica, Ludvik Lamprecht in Damijan Simič.

Vseh sedem jedi, ki so tekmovalce, je bilo izvrstnih in ocenjevalna komisija je imela kar težko delo. V pripravi ribjih jedi sta si v kategoriji ribe »na vilico« prvo mesto razdelili ekipi Ribiške družine Maribor, aktiv Tabor, glavna kuharica

Alenka Weiss, pomočnica Alenka Volmut, za palačinke z dodano špinačo in rdečo peso, nadevane s popečenim filejem postrvi, ricoto in rukolo, in ekipa Ribiškega društva Miklavška mlaka, glavni kuhar Mario Čovran, pomočnika Katja Kop in Robert Stojkovski, in sicer za ribjo pito po miklavško. Med ribjimi jedmi »na žlico« je zmagala kuharska ekipa ribiškega društva Fram 1, glavna kuharica Natalija Završki, pomočnika Dominika Pečovnik in Milena Lipovec, in sicer za tradicionalni madžarski ribji golaž.

Drugi del je bilo tekmovanje v pripravi ribjih jedi iz sladkovodnih rib.

Ribiški car občine RAČE-FRAM 2024 je postal ribič MOM Roman Ribiško društvo Fram z ujetim krapom, ki je tehtal 6300 g. Nagrado mu je podelil Boris Erjavec, izvršni direktor Pomurskega sejma.

Recepte za pripravo vseh treh zmagovalnih jedi bomo objavili tudi v glasilu Ribič.

Dan je minil v duhu pravega druženja ribiških tovarišev in krajanov, športnega merjenja znanja v ribolovu krapov in odlične ribje kulinarike. Vsi udeleženci letošnjega srečanja so si bili enotni, da se srečamo tudi v naslednjem letu.

Besedilo: Borut Jerše
Fotografije: Miha Kacafura

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc, Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein, Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Glasilo sta sofinancirala Ministrstvo za kulturo RS in Fundacija za šport.

FS Fundacija za šport

Vsebina

KULINARIKA

21. srečanje ribičev Rače 2024

Borut Jerše 242

AKTUALNO

V Ilirski Bistrici zaključena akcija Bodi boter svoji plemenki

Zlatan Kovačević 244

Pojav kolike herpes virusa

Danilo Puklavec, univ. dipl. biol. 245

PRAVNI KOTIČEK

Prekrški ribičev v slovenskem sladkovodnem ribištvu

Anže Petrovič, univ. dipl. prav. 247

POPLAVE

Leto dni po katastrofalnih poplavih – smo se ognili napakam iz preteklosti in se tokrat lotili obnove sonaravno?

Borut Jerše 249

SVETOVNA PRVENSTVA

Svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem za veterane

David Lorber 252

43. Svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem 2024

Jože Šmejc 255

EVROPSKA PRVENSTVA

Evropsko prvenstvo LRP na Nizozemskem

Tadej Panker 259

RIBOLOV

Posnetek mladotletnice preprosto morate imeti v svoji muharski škatlici

Vladimir Mikec 261

REPORTAŽA

Muharski izlet v dolino Neretve, tokrat brez ulova mehokoustne postrvi

Jure Ušeničnik 265

RIBIŠKA PRIPOVED

Ati, daj vabo za soma ...

Marjan Toš 270

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Ribiška družina Bistrica Domžale je praznovala 70 let

Dr. Tomaž Lavrič 271

Dan slovenskih ribičev v RD Brestanica - Krško

Ribiška družina Brestanica - Krško 272

Veselo, tekmovalno in družabno za dan ribičev

Zlatan Kovačević 273

MUHARSKI KOTIČEK

Dvoročne palice za lov postrvi - modna muha ali kaj drugega

Tomaž Modic 274

MLADI RIBIČ

Na obrobju Ljubljane

Blaž Dominik 276

Tabor Ribiške družine Barje

Toni Janežič 278

V SPOMIN

Jože Lamovšek

278

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2024:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	29. 1.	4. 3.	8. 4.	6. 5.	3. 6.	5. 8.	9. 9.	7. 10.	4. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,

- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovno zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – če želite prejemati elektronsko obliko glasila, to sporočite tajniku vaše ribiške družine in prejemalec ga boste na vaš elektronski naslov.

Uredništvo

V ILIRSKI BISTRICI ZAKLJUČENA AKCIJA BODI BOTER SVOJI PLEMENKI

Sredi zime so nekateri člani ribiške družine Bistrica iz Ilirske Bistrice pod vodstvom predsednika Nejca Udoviča začeli razmišljati, kako bi ponovno oživeli reko Reko in jo naredili takšno, kot je nekoč že bila. Hitro se je porodila zanimiva ideja o neke vrste akciji z delovnim naslovom *Bodi boter svoji plemenki in prispevaj za boljši jutri soške postrvi*. Ekipa, zbrana okoli novega in nadobudnega predsednika, se je dobro zavedala, da je v današnjem času izjemno težko priti do kakršnekoli donacije. Staknili so glave in se odločili, da je vredno poizkusiti. Akcija je stekla in začelo se je mukotrpno zbiranje denarja, ki so ga zaključili 20. 6. 2024, ko so na dan ribičev vodi vrnili 400 odraslih rib - soških postrvi. V večini so jih vložili v reko Reko, z delom njih pa so obnovili matično jato v potoku Bistrica, saj se bodo ponovno samostojno lotili vzreje mladice soške postrvi v lastni ribogojnici. Denarna sredstva so prispevala nekatera podjetja, nekaj pa so ga dodali ribiči posamezniki,

Ekipa akcije Bodi botrstvo in svoji plemenki

Vlaganje rib v reko

člani ribiške družine Bistrica. Vodstvo ribiške družine se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli oziroma prispevali, kolikor so bili v danem trenutku zmožni.

Velik hvala torej družbam Vopex Postojna, Rimex Ilirska Bistrica, MAGRO d. o. o. Komen, Mizarstvo proizvodnja in trgovina M.A.R. Postojna, SIB instalacije d. o. o. Il. Bistrica, Prodaja tekstila Maestro Marjan Štefančič s. p., Tomex Il. Bistrica ter članom RD: Simonu Primcu, Damiru Širclju, Nailu Šabiću, Midhu Osmančeviću, Jozu Terziću, Karlu Furlanu, Ivanki Cerkenik, Antonu Biščaku, Jadranu Železniku, Srečku Radeki, Alešu Deželaku, Ivanu Vrhovniku, Zlatanu Kovačeviću, Salku Mahmutoviću, Sretku Gazibariću, Roku Vervegi, Milanu Gljuvajiću, Mii Slapšak, Robertu Slapšaku, Nejcu Udoviču in Željku Mačku.

Besedilo in fotografije:
Zlatan Kovačević

POJAV KOI HERPES VIRUSA

Nedavni pojav koi herpes virusa v jezerih v bližini Zagreba ter v manjšem ribniku Plitvica v bližini Apač pri Gornji Radgoni je povzročil preplah v mnogih ribiških družinah. V zvezi s tem želim podati nekaj pojasnil glede virusa in obveznih ter smiselnih preventivnih ukrepov.

Na kratko o virusu

Koi herpes viroza (KHV) je nalezljiva virusna bolezen, ki prizadene predvsem koi krape in krape. Smrtnost je običajno med 25 in 90 %, lahko pa poginejo tudi vse ribe. Bolezen se sicer niti kontaktno niti s prehrano ne prenaša na ljudi. V primeru izbruha koi herpes virusa druge ciprinidne vrste rib sicer ne zbolijo, vendar so lahko prenašalke virusa. Zdravljenje KHV ni možno. Izkazalo se je, da tudi izkoreninjenje bolezni v vodah, kjer pride do izbruha, npr. z izpraznitvijo in razkuževanjem ribnikov, ni uspešno. Bolezen se praviloma sama umiri, ko se življenjske razmere v vodi izboljšajo. Krapci, ki bolezen prebolijo, ostanejo doživljenjski klicenosci, kar še dodatno otežuje izkoreninjenje KHV.

Trenutno v vodi in na ribah prenašalkah (klicenoske) s preiskavami ni mogoče zaznati prisotnosti koi herpes virusa. Zato je izredno pomembno, da se ob izbruhu bolezni in prijavi na Nacionalni veterinarski inštitut (NVI) veterinarjem priskrbi žive obolele (prizadete) ribe, če pa to ni mogoče, pa vsaj čim bolj sveže kadavre poginulih rib. Na prizadetih ribah ali svežih kadavrih rib je namreč najlažje potrditi morebitno prisotnost virusa.

Pojav koi herpes virusa v Evropi

Koi herpes virus je bil v Evropi prvič potrjen leta 1997 v Nemčiji, kasneje pa se je razširil po celotni Evropi. Leta 2008 je bil prvič potrjen v stoječih vodah na več lokacijah v severovzhodni Sloveniji. Zelo verjetno je, da je danes virus v Sloveniji že splošno razširjen v naših stojećih vodah, saj so bili posamezni izbruhi bolezni potrjeni že vse od leta 2008 naprej.

Pojav koi herpes virusa v Sloveniji

Doslej je do izbruhov bolezni v Sloveniji prihajalo predvsem v manjših vodnih telesih, v katerih so se življenjske razmere poslabšale do te mere, da so pri krapih povzročile stres in oslabile njihov imunski sistem. Na ta način je bilo koi herpes virusu omogočeno razmnoževanje in izbruh bolezni. Praviloma so bili ti ribniki prenaseljeni s krapci. V velikih stojećih vodah in tekočih vodah KHV v Sloveniji še ni bila potrjena.

Kako lahko upravljavci ribolovnih voda zmanjšamo možnost izbruha koi herpes viroze

Od leta 2021 v primerih potrditve izbruha KHV veterinarska služba ne prepoveduje več ribolova v prizadeti vodi,

Ne samo zaradi virusov, razkuževanje je pomembno tudi za preprečitev prenosa drugih bolezni, plesni in parazitov.

vendar to še vedno priporoča. Sicer bi bilo smiselno, da upravljavci ribolovnih voda zaradi dobrobiti rib preprečijo ali omejijo ribolov v tistih vodah, kjer se življenjske razmere poslabšujejo, npr. zaradi visokih temperatur vode, cvetenja planktonskih alg, pomanjkanja kisika v nočnem času, še preden pride do poginov rib. V takšnih primerih bi bilo smiselno odpovedati tudi vsa tekmovanja in predvidena poribljavanja rib.

Glede na to, da je koi herpes virus v Sloveniji najverjetneje splošno razširjen, lahko upravljavci ribolovnih voda največ naredijo s tem, da poskrbijo za dobre razmere v stojećih vodah, s katerimi upravljajo. V prvi vrsti je to skrb glede naseljenosti rib, ki predvsem v najtoplejšem delu leta ne sme biti prevelika. Posebno pozornost je treba nameniti predvsem manjšim vodnim telesom, kjer lažje pride do prenaseljenosti rib, še posebej, če tam velja samo ribolovni režim ujemi in izpusti. Na lokacijah, kjer sta na razpolago dotok vode ali elektrika, je v primeru slabšanja razmer za ribe mogoče stanje nemudoma izboljšati z dodatnim dotokom vode ali prezračevanjem, kar je priporočljivo v nočnem ter predvsem zgodnje jutranjem času. Prav tako je smiselno zmanjšati vnos krme za privabljanje rib.

Med najpomembnejšimi preventivnimi ukrepi, ki preprečujejo prenos bolezni, je zagotovo izbira primerne vrste rib. Nabava rib naj se izvaja samo iz ribogojnic, ki so proste bolezni, in sicer s potrjeno dobavnico, ki služi tudi za dokaz o izvoru rib. Ribogojnica, ki prodaja ribe, mora

Ne pozabimo razkužiti ribiških škornjev in ...

biti odobrena s strani Veterinarske uprave RS. V nobenem primeru ni dovoljeno prenašati katerikoli vrst rib iz voda, v katerih je bil v preteklosti zabeležen izbruh koi herpes virusa, saj so lahko vse tam živeče ribe potencialni prenašalci virusa. Prenos ujetih rib med ribolovnimi vodami je sicer z zakonom prepovedan v vseh primerih.

Izvajalci ribiškega upravljanja smo v skladu s 14. členom ZSRib dolžni zagotavljati trajnostno rabo rib. V primeru izbruha bolezni v Sloveniji ali bližnji okolici lahko upravljavci ribičem odredimo obvezno razkuževanje ribiške opreme pred prodajo ribolovne dovolilnice ali začetkom ribolova. Upravljalcem stoječih voda priporočamo, da vsem ribičem omogočijo razkuževanje opreme pred začetkom ribolova z virocidi, kot sta npr. Virkon S ali Ekocid S.

Kako lahko ribiči zmanjšamo možnost prenosa koi herpes virusa v druga vodna telesa

Predvsem ribiči, ki so lovili na vodi, kjer so videli poginule osebkke krapov ali so kasneje izvedeli, da so lovili na vodi, kjer je prišlo do pojave KHV, naj po ribolovu dobro očistijo vso opremo, ki je prišla v stik z ulovljenimi krapci, predvsem z njihovo sluzjo in izločki, in jo posušijo na soncu. V ribjih izločkih in ribji sluzi se nahaja največja koncentracija koi herpes virusa, zato je prenos na druge ribe z neposrednim stikom najlažji. V primeru, da ribiči lovijo v različnih vodah, je zelo priporočljivo opremo očistiti in posušiti po vsakem ribolovu, vsekakor pa pred vsakim ribolovom v drugem vodnem telesu. Tudi v primerih, ko je v ribolovnem dnevu ali pri večdnevem ribolovu ujeta in izpuščeno večje število krapov, priporočamo čiščenje opreme po vsakem ulovu krapa, saj na ta način preprečimo stik morebitnih izločkov in sluzi predhodno ujetih krapov z naslednjimi ujetimi krapci. Če sušenje na soncu ni izvedljivo zaradi deževnega vremena ali zaradi takojšnje selitve na drugo vodo, naj se za razkuževanje uporabi virocide, ki imajo širok spekter delovanja.

Povzetek

Koi herpes virus je v Sloveniji najverjetneje splošno razširjen. Zdravljenje bolezni ni možno. Kljub temu je za omejevanje širjenja bolezni smiselno izvajati preventivne ukrepe, kot so čiščenje, sušenje oz. razkuževanje ribiške opreme ter izbira primerne in preverljivega vira rib za porabljanje. V primeru poslabšanja razmer v vodi ali celo izbruha bolezni je priporočljiva začasna prepoved ribolova.

Razkuževanje ribiške opreme v Zakonu o sladkovodnem ribištvu (ZSRib, Uradni list RS, št. 61/2006) ni predpisano

... plovil.

oz. obravnavano, vendar smo izvajalci ribiškega upravljanja v skladu s 14. členom ZSRib dolžni zagotavljati trajnostno rabo rib. Vsak večji nepojasnen pogin krapov je treba prijaviti na Nacionalni veterinarski inštitut, ki z analizo vzorcev ugotovi razlog pogina. Poginule ribe je treba zbirati in javiti veterinarsko higienski službi za odvoz le-teh. Pristojni veterinar za zdravstveno varstvo rib izda priporočila glede biovarnosti, ki omogočajo varovanje pred širjenjem kužnih bolezni rib. Z odgovornim ravnanjem lahko sami veliko pripomoremo k omejitvi različnih bolezni in tudi parazitov.

Več informacij ...

Več informacij glede KHV lahko najdete v zloženki o koi herpes virusu Veterinarske uprave Republike Slovenije na spletnem naslovu <https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/UVHVVR/Bolezni-zivali/Akvakultura/Zgibanka-KOI.pdf>

Zloženska je bila pripravljena v letu 2008 po potrditvi prvih primerov bolezni KHV v Sloveniji, zato navedba nekaterih ukrepov, ki jih predpiše uradni veterinar, v letu 2024 ne velja več. Na območju Evropske unije je bila namreč KHV prepoznana kot splošno razširjena bolezen, zato je bila leta 2021 umaknjena s seznama **posebej nevarnih** kužnih bolezni. Kljub temu je bolezen še vedno **kužna** in zelo nevarna, zato je treba vsak večji nepojasnen pogin krapov prijaviti na Nacionalni veterinarski inštitut.

Danilo Puklavec,
univ. dipl. biol., Zavod za ribištvo Slovenije
Foto: arhiv ZZRS

Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje

SIMMS TRIBUTARY muharski set 2024 (novi model)

Redna cena:
499,80 €

Akcijska cena:
399 €

Delovni čas: pon - pet 9:00 - 12:00 & 14:00 - 17:00, sob 9:00 - 12:00
G | 031 611 479 W | kostevc.si E | trgovina@kostevc.si
TRGOVINA KOSTEVC | WWW.KOSTEVC.SI

PREKRŠKI RIBIČEV V SLOVENSKEM § SLADKOVODNEM RIBIŠTVU

Uvod

Ribolov in ribištvo je tako kot skoraj vsaka človekova dejavnost urejena z zakonodajo, ki bolj ali manj natančno predpisuje pričakovana in družbeno sprejemljiva oziroma, povedano drugače, dovoljena ravnanja posameznikov in pravnih oseb, ki delujejo na področju ribištva.

Uvodoma je treba pojasniti, da ravnanja, ki odstopajo od dovoljenega, imenujemo tudi kazniva ravnanja, le-ta pa se pomensko delijo na dve glavni skupini odklonskih ravnanj, in sicer gre pri najtežjih odklonskih ravnanjih za kazniva dejanja, pri lažjih odklonskih ravnanjih pa govorimo o prekrških. V skupino kaznivih ravnanj sodijo tudi disciplinski prestopki, kjer pa govorimo o kršitvi internih pravil določene organizacije in so kot takšni tudi obravnavani po pravilih, ki jih določa organizacija sama. Na področju sladkovodnega ribištva disciplinske prestopke obravnavajo ribiške družine same oziroma natančneje – disciplinska razsodišča ribiških družin. Za obravnavo prekrškov pa je na področju sladkovodnega ribištva praviloma pristojna inšpekcija za lovstvo in ribištvo, v okviru katere delujejo ribiški inšpektorji.

Ne moremo mimo definicije prekrška, ki je opredeljena v Zakonu o prekrških. Prekršek je dejanje, ki pomeni kršitev zakona in ki je kot tako določeno kot prekršek in je zanj predpisana sankcija za prekršek. Prekrški v sladkovodnem ribištvu in sankcije zanje so določeni v Zakonu o sladkovodnem ribištvu (v nadaljevanju: ZSRib).

Prispevek obravnava prekrške ribičev.

Materialnoppravna ureditev prekrškov ribičev

Zakonodajalec kazniva ravnanja, ki so prekrški ribičev v sladkovodnem ribištvu, določa v 68. členu ZSRib.

Kdo je lahko storilec prekrškov po navedeni zakonski določbi? ZSRib v 6. členu določa pomen izrazov, ki so uporabljeni v zakonu, in sicer je skladno z navedeno zakonsko določbo ribič fizična oseba, ki lovi ribe.

Zakonska definicija pojma ribič tako ne dopušča nobenega dvoma o tem, da je lahko storilec prekrška katera koli fizična oseba, ki lovi ribe, ne glede na status članstva v ribiški družini. Navedena okoliščina namreč ni vključena v zakonsko definicijo pojma ribič. Za kršitve ribiških pravil, ki jih izvršijo člani ribiških družin, so običajno s pravili, ki jih sprejme ribiška družina, opredeljene tudi disciplinske kršitve, kar pa seveda ne izključuje odgovornosti za prekrške.

Navedeno pomeni, da lahko član ribiške družine za izvršeno kršitev pravil ribolova odgovarja tako za prekršek kot tudi za disciplinski prestopok po izvedenem postopku v okviru ribiške družine. Obratno pa ribič, ki ni član ribiške družine, za kršitev ribiških pravil ne bo mogel biti odgovoren za disciplinski prestopok, temveč bo lahko njegova odgovornost uveljavljena zgolj za prekršek.

Ob analizi 68. člena ZSRib lahko ugotovimo, da gre pri prekrških ribičev za ravnanja, ki kršijo več različnih sklopov ribiških pravil, ki so opredeljena v 25. členu zakona.

Kršitve pravil, ki opredeljujejo dovoljene načine lova rib

Prekršek po 1. točki 68. člena ZSRib izvrši ribič, ki lovi ribe na načine, ki so prepovedani v prvem odstavku 25. člena ZSRib.

Ob pregledu prvega odstavka 25. člena ZSRib lahko ugotovimo, da vsebuje opis prepovedanih načinov lova rib, saj določa, da je prepovedano loviti ribe: z razstrelivi, s strupi, z ostmi, podvodnimi in

drugimi puškami, na zanko ali nastavo, s križaki, saki, koši, mrežami vseh vrst in vršami, z uporabo elektrike ter na načine, ki niso skladni z ribolovnim režimom.

Posebej je opredeljena tudi prepoved lova salmonidnih rib ponoči.

Nadalje prvi odstavek 25. člena ZSRib določa, da je prepovedano loviti ribe: z mosta, pod ledom, na prehodih za ribe, v depresijah, lužah, poplavljenih površinah in drugih vodnih površinah, ki nastanejo ob umiku ali presihanju vode ter tako, da se pregradi, zapre, izčrpa ali drugam spelje voda. Prepovedano je tudi loviti na varstvenih območjih in drugih revirjih, ki niso ribolovni in so določeni po ZSRib in predpisih o vodah. Pri tej prepovedi je treba dodati, da v kolikor bi ribiška družina na podlagi lastne odločitve opredelila določeno območje za neribolovno območje, kršitev te prepovedi ne bi zadostovala, da bi lahko takšno kršitev šteli za izvršitev prekrška. Lahko pa bi bila takšna kršitev obravnavana kot disciplinski prestopok.

Na podlagi prvega odstavka 25. člena ZSRib je prepovedano loviti ribe brez veljavne ribolovne dovolilnice.

Ravno pri tej prepovedi pa se zastavlja vprašanje, ali je storilec prekrška tudi ribič, ki lovi ribe brez ribolovne dovolilnice, pri čemer je sicer imetnik veljavne ribolovne dovolilnice, vendar pa dovolilnice zgolj nima pri sebi pri izvajanju ribolova. Ali lahko govorimo o kršitvi dovoljenega načina ribolova? Glede na to – da je treba pravila, ki opredeljujejo kazniva ravnanja, kamor spadajo tudi prekrški, skladno z načelom zakonitosti v kazenskem pravu razlagati restriktivno – menim, da navedene zakonske določbe ni mogoče širiti tudi na primere, ki niso izrecno določeni z zakonom. Opis prekrška v konkretnem primeru takšnega ravnanja ne določa izrecno kot prekršek. Prekršek po 1. točki 68. člena ZSRib glede na zakonski opis prekrška izvrši, kdor lovi s pretečeno ribolovno dovolilnico ali pa ribič, ki sploh nima ribolovne dovolilnice. Lahko pa bodo v predstavljenem primeru izpolnjeni znaki drugega prekrška, in sicer po 4. točki 68. člena ZSRib, ki kot prekršek opredeljuje posest ribiških priprav, ki niso v omotu in brez ribolovne dovolilnice.

Glede tega sklopa pravil je treba poudariti, da se določba delno prekriva s prepovedanimi ravnanji, ki so hkrati opredeljena tudi kot kaznivega dejanja nezakonitega ribolova po 343. členu Kazenskega zakonika (KZ-1). Navedeno kaznivo dejanje namreč izvrši, kdor lovi ribe z razstrelivom, elektriko, strupom, omamnim sredstvom, pa pri tem povzroči pogin rib, ali lovi na način, ki je škodljiv za njihovo razmnoževanje.

Dodaten element, ki mora biti izpolnjen za to, da bi lahko govorili o kaznivem dejanju, je nastanek prepovedane posledice, tj. za izvršitev kaznivega dejanja ne zadošča zgolj lov rib na navedene prepovedane načine. Storilec mora za izvršitev kaznivega dejanja povzročiti pogin rib ali pa loviti na način, ki je škodljiv za njihovo razmnoževanje (pa pri tem ne povzroči nujno pogina rib), sicer dejanje ostane pri prekršku.

Če bi se v primeru zgoraj opisanih ravnanj pričel postopek o prekršku in bi se naknadno ugotovilo, da je izpolnjen dodatni element, npr. pogin rib, bo zato postopek o prekršku, ki se je že začel prekinjen in se ne bo smel nadaljevati, dokler ne bo postopek v zvezi s kaznivim dejanjem pravnomočno končan. V tem času pa ne bo teklo zastaranje pregona zaradi prekrška, če bi se nato ugotovilo, da ni znakov kaznivega dejanja in bi lahko ponovno stekel postopek o prekršku.

Kršitve pravil, ki opredeljujejo prepoved uplena rib

Prekršek po 2. točki 68. člena ZSRib izvrši ribič, ki upleni ribe, ki jih je prepovedano upleniti.

Pri tem so kot prekršek opredeljena ravnanja, ki kršijo prepoved

uplena rib v varstveni dobi, rib pod najmanjšo predpisano dolžino in rib, ki niso predmet ribolova.

Kršitev tretje alineje drugega odstavka 25. člena ZSRib, ki se nanaša na kršitev pravil o dovoljeni količini dnevnega uplena, pa je opredeljena kot prekršek samostojno v 3. točki 68. člena ZSRib.

Vse navedene določbe, ki vsebujejo opis prekrška so tako imenovane blanketne norme, saj se sklicujejo na druge predpise. Pravi pomen in obseg prekrška torej lahko ugotovimo šele ob poznavanju drugih predpisov, kjer so določene varstvene dobe posameznih vrst rib, najmanjše predpisane dolžine, ko je še dovoljen uplen ribe in ribe, ki so lahko predmet ribolova. Slednje določa Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah.

Kršitev pravil, ki opredeljujejo način nošenja ribolovnih priprav, prepoved prenosa živih rib v druge vode in posebne prepovedi ribolova

Prekršek po 4. točki 68. člena ZSRib stori, kdor ima pri sebi v neposredni bližini ribolovne vode brez ribolovne dovolilnice ali posebnega dovoljenja ribiške priprave, ki niso spravljene v omotu. Navedeni prekršek obravnava primer lova rib brez ribolovne dovolilnice, ne glede na dejstvo, ali je ribič imetnik veljavne ribolovne dovolilnice. Za izvršitev tega prekrška zadošča, da se ribič brez ribolovne dovolilnice z ribiško palico, ki ni pospravljena, zadržuje v neposredni bližini ribolovne vode.

Prekršek po 5. točki 68. člena ZSRib izvrši ribič, ki prenaša žive uplenjene ribe v druge vode. Prepoved prenašanja živih uplenjenih rib v druge vode je določena v tretjem odstavku 25. člena ZSRib. Zastavlja pa se vprašanje dokazljivosti tega prekrška, saj si je v praksi težko predstavljati, da bi lahko prekrškovni organ razpolagal z ustreznimi dokazi, na podlagi katerih bi lahko sklepal na to, da je ribič uplenil ribo in jo živo prenesel v drugo vodo.

Prekršek po 6. točki 68. člena ZSRib pa izvrši ribič, ki lovi ribe na načine, ki jih je minister prepovedal skladno s prvim odstavkom 26. člena ZSRib. Na tej zakonski podlagi namreč lahko pristojni minister zaradi spoštovanja mednarodnih ratificiranih pogodb ali predpisov Evropske unije predpiše dodatne prepovedi pri izvajanju ribolova.

Kršitev pravil v zvezi s postopki ribiškega čuvaja

Zadnji sklop pravil, katerih kršitev je določena kot prekršek, se nanaša na postopke ribiških čuvajev.

Tako izvrši prekršek po 7. točki 68. člena ZSRib ribič, ki na zahtevo ribiškega čuvaja ne pokaže ribolovne dovolilnice, vabe, s katero ribari, ribolovnega pribora, uplenjenih rib in vsebine ribiške torbe, ki jo ima pri sebi.

Prekršek po 8. točki 68. člena ZSRib pa izvrši ribič, ki ovira ribiškega čuvaja in se mu upira pri izvrševanju njegovih pooblastil.

Zaščita ribiškega čuvaja v zakonodaji, tudi z opredelitvijo prekrškov, ki sankcionirajo oviranje dela ribiških čuvajev, je logična in utemeljena, saj se ribiškočuvska služba izvaja na podlagi javnega pooblastila, podeljenega s strani države. Takšna ureditev pa zasleduje tudi legitimen namen, ki je v ustreznem nadzoru nad vodami. Ribiškočuvska služba opravljajo ribiški čuvaji, ki imajo lahko ob izpolnjevanju dodatnih pogojev tudi pooblastila prekrškovnega organa, v vsakem primeru pa je ribiški čuvaj med opravljanjem zakonsko določenih nalog uradna oseba.

Bistvene značilnosti postopka o prekršku

Nadzor nad pravilnim izvajanjem ZSRib je naloga inšpekcije za ribištvo in lovstvo. Ribiški inšpektor ima zato poleg pooblastil, ki jih ima po ZSRib in po splošnih predpisih o inšpekciji, na podlagi 45. člena Zakona o prekrških (ZP-1) tudi položaj prekrškovnega organa, ki lahko samostojno odloča v hitrem postopku o prekršku.

Na podlagi 9. člena ZP-1 je za prekršek odgovoren storilec, ki je storil prekršek iz malomarnosti ali z naklepom. Predpis o prekršku lahko določi, da je storilec odgovoren samo, če je prekršek storil z naklepom. Ob preučitvi 68. člena ZSRib, ki na področju sladkovodnega ribištva predstavlja predpis o prekršku, lahko tako hitro ugotovimo,

da zakon za nobenega od opisanih prekrškov ne določa, da bi ga bilo mogoče izvršiti zgolj naklepoma in so tako vsi prekrški ribičev po ZSRib lahko storjeni tako z naklepom kot tudi iz malomarnosti.

Postopek o prekršku zoper ribiča se bo v praksi predvidoma začel na predlog ribiške družine oziroma ribiškočuvske službe, ki bo imela prva možnost zaznati izvršitev prekrška, saj ima tudi najbolj neposreden nadzor nad vodami. Postopek o prekršku se sicer lahko začne tudi po uradni dolžnosti, na podlagi zaznane kršitve s strani ribiškega inšpektorja, vendar bo v primeru kršitev, ki jih izvršijo ribiči, takšen začetek postopka v praksi redkejši.

Predlog za začetek postopka je treba vložiti pri pristojnem prekrškovnem organu, tj. pri Inšpekciji za lovstvo in ribištvo. V nadaljevanju postopka bo ribiški inšpektor zbiral dodatna obvestila in dokaze o prekršku. Praviloma bo ribiški inšpektor sam izvedel postopek in izdal tudi odločbo o prekršku (hitri postopek). V hitrem postopku se storilcu izreče globa v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana mera globe, če z zakonom ni določeno drugače. Za prekrške ribičev pa je globa določena v enkratnem znesku, kot bo predstavljeno v nadaljevanju.

Kaznovalni okvir za prekrške ribičev

Za storjeni prekršek se lahko storilcu na podlagi Zakona o prekrških izreče predpisana sankcija ali opozorilo. ZSRib kot sankcijo predpisuje globo, in sicer za vse prekrške v enakem znesku, ki je določen še v tolarjih. Tako je za vse prekrške ribičev predpisana globa v višini 60.000 tolarjev, kar po pretvorbi v evre znaša 250,38 EUR.

Na podlagi 21. člena ZP-1 sme prekrškovni organ namesto globe izreči opomin za prekršek, ki je storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega.

Opomin se sme izreči tudi, če je prekršek v tem, da ni bila izpolnjena predpisana obveznost ali je bila s prekrškom povzročena škoda, storilec pa je pred izdajo odločbe o prekršku izpolnil predpisano obveznost oziroma popravil ali povrnil povzročeno škodo.

Na podlagi 69. člena ZSRib pa se za prekrške izreče tudi stranska sankcija odvzema predmetov, ki so bili uporabljeni pri prekršku, in uplenjenih rib. Lahko bi rekli, da je takšna ureditev tudi pravična, saj nihče ne bi smel obdržati uplenjenih rib, ki jih je uplenil s kršitvijo v zakonu določenih prepovedi, prav tako pa tudi sredstev, s katerimi je izvršil prekršek.

Sklepno

Analiza ureditve prekrškov ribičev pokaže, da so v vsebinskem smislu kot prekršek ustrezno opredeljene kršitve vseh prepovedi, ki jih določa 25. člen ZSRib, z izjemo prenosa žive ribe iz vodnega območja Donave v vodno območje Jadranskega morja in obratno. Ta prepoved je kot prekršek izrecno opredeljena zgolj za pravne osebe na področju sladkovodnega ribištva, za ribiče pa bo zadoščala opredelitev prekrška, ki se nanaša na kršitev prepovedi prenosa žive uplenjene ribe v druge vode, kar pokriva tako primere istega in različnega vodnega območja.

Ugotovimo lahko tudi, da so v vrednostnem smislu v očeh zakonodajalca vse kršitve pravil, ki jih lahko izvršijo ribiči in pomenijo prekršek, enako težke, saj je za vse kršitve predpisana enaka globa. Z vidika globe, ki jo lahko pričakuje kršitelj, je tako enako, če krši prepoved lova z razstrelivom in dejanje ostane pri prekršku ali pa če upleni ribo v varstveni dobi. Menim, da bi bilo ob prihodnjih spremembah Zakona o sladkovodnem ribištvu smotno razmisliti o spremembi, ki bi bolj odražala pomen varovane dobrine v vsakem posameznem primeru.

*Anže Petrovič, univ. dipl. prav.,
član Komisije za pravna vprašanja RZS*

LITERATURA

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06, ZSRib)*
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, s spremembami, ZP-1)*
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/02, s spremembami, ZIN)*
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/07).*

ŽIVLJENJE VODI

LETO DNI PO KATASTROFALNIH POPLAVAH – SMO SE OGNILI NAPAKAM IZ PRETEKLOSTI IN SE TOKRAT LOTILI OBNOVE SONARAVNO?

Katastrofalne poplave v začetku avgusta niso povzročile le velike materialne škode, ogrožale človeških življenj in premoženja ljudi, ampak so tudi močno zarezale v naravno okolje, vodotoke in življenje v njih.

Leto dni po poplavih je za nami poplavlalna sanacija vodotokov in življenja v njih. Smo se sanacije tokrat lotili bolj sonaravno in nismo ponavljali napak iz preteklosti? Ponekod smo se ribiči zelo angažirali, da bi sodelovali pri obnovi, saj nam to omogoča zakonodaja in nalaga vloga pri upravljanju z vodnim življenjem.

Med najbolj prizadetimi vodotoki je bila reka Savinja, predvsem zgornji del, kjer z ribjim življenjem upravlja RD Ljubno. Po oceni tamkajšnjih ribičev je na tem delu Savinje odneslo med 80 in 90 odstotkov ribjega življa ter uničilo ribjo hrano, bentos. V RD Ljubno so v tem letu vložili ogromno naporov, da bi povezali vse odgovorne za obnovo in da bi reko obnovili kar se da sonaravno. Pri tem so naleteli tako na razumevanje, veliko solidarne pomoči, kot tudi številne probleme, izkazala pa se je tudi velika solidarnost med ribiči.

3. avgusta so ribiči RD Ljubno na Ljubno povabili vse, ki so jim pri obnovi pomagali, da bi se jim še enkrat zahvalili za pomoč, skupaj analizirali opravljeno delo in se dogovorili, kako naprej.

RD Ljubno je imela po katastrofalnih avgustovskih poplavih po cenitvi uradnega cenilca gradbene stroke 1.660.000 EUR škode na opremi in infrastrukturi, na ribogojnici na Ljubnem in vališču v Podvolovljeku ter ribiškem domu. V to pa ni zajeta škoda na prosto živečih ribah v Savinji in pritokih, ki je ni mogoče oceniti in je za nas ribiče neprecenljiva. Zanimalo nas je, kako so potekala dela in v kakšnem stanju je zgornji del reke Savinje danes, leto dni po poplavih.

Zato smo za pogovor zaprosili Gregorja Križnika, predsednika RD Ljubno, ki se že dolgo bori za sonaravno urejanje Savinje.

Ribogojnica za vzrejo avtohtone potočne postrvi na Ljubnem danes, po obnovi.

Kako v celoti ocenjujete opravljeno delo na sanaciji Savinje v tem letu?

Gregor Križnik: Intervencijska dela so bila z vidika zagotavljanja poplavlne varnosti, prehodnosti cestnih povezav in varovanja ključne infrastrukture opravljena dobro. Z vidika ohranitve naravnega okolja in ekosistemov pa seveda (pričakovano) ne najbolj. Žal se je tu pokazala velika razlika med delom koncesionarja javne vodnogospodarske službe in ostalimi pogodbenimi izvajalci Direkcije RS za vode (DRSV). Potrdilo se je dejstvo, da vsako podjetje, ki ima bagre ter ostale delovne stroje in kader zanje, še zdaleč ni primerno za urejanje voda.

Ste naleteli na razumevanje tistih, ki so zadolženi za sanacijo? Kakšno je bilo sodelovanje s koncesionarjem NIVO EKO, Direkcijo R Slovenije za vode (DRSV) Sektorjem območja Savinje in z lokalnimi skupnostmi? So upoštevali vaše zahteve po sonaravni obnovi?

Gregor Križnik: Naša ribiška družina že vrsto let odlično sodeluje tako z Direkcijo RS za vode - Sektorjem območja Savinje, koncesionarjem Nivo Eko d. o. o. in tudi lokalnimi skupnostmi. Redno se srečujemo na sestankih. Skozi ves ta čas so upoštevali naše predloge in pripombe, mi pa smo se v tem času marsikaj naučili tudi od njih, predvsem z vidika postopkov. Prav to večletno sodelovanje se je tokrat bogato obrestovalo. Že sami posegi s strani koncesionarja Nivo Eko d. o. o. so bili v največji možni meri, seveda upoštevajoč nastale razmere, izvedeni tako, da so v fazi dela čim manj vplivali na vodni živelj in rastje, sama izvedba

Ribogojnica za vrejo avtohtone potočne postrvi na Ljubnem po poplavi 4. avgusta 2023.

S strani koncesionarja Nivo Eko utrjena brežina in razgibana struga nad Lučami.

pa izvedena na sonaraven način, kjer je to le bilo mogoče spričo zagotavljanja poplavne odpornosti. Marsikje smo bili tudi mi kot ribiči zaprošeni za pomoč pri informacijah o prvotnem stanju vodotokov in stanju preživetih zavarovanj bregov ter koordinacijo podizvajalcev. Z izvajalci, najetimi s strani lokalnih skupnosti, tega skorajda ni bilo, ker, kot že omenjeno, z redkimi izjemami praviloma nimajo izkušenj z urejanjem voda. Enako je bilo s cestnimi podjetji pod taktirko Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI). Že v novembru minulega leta smo zaradi nekaj, v naglici prvih dni in tednov res grozno izvedenih cestnih ureditev sklicali skupen sestanek DRSV Sektorja Savinje, koncesionarja Nivo Eko, DRSI, Podjetja za gradnjo cest VOC Celje ter Zavoda za varstvo narave in Zavoda za ribištvo, na katerem smo izmenjali mnenja in dorekli nadaljnji način sodelovanja. To srečanje je v korist voda povežalo tudi sodelovanje vodarjev in cestarjev. Seveda so v začetku bile kljub temu določene težave, ki pa smo jih z dobro voljo reševali. Moramo biti realni in moramo se zavedati, da oni niso ne ribiči in ne biologi, temveč gradbeniki, zato je posebej ob pasivnosti državnih služb s področja varovanja narave, ki bi v teh razmerah morale odigrati izrazito proaktivno vlogo, ne moremo od njih pričakovati, da bodo vse vedeli in znali. Končni rezultat po prvem letu dni lahko ocenimo kot zelo dober. Je pa res, da je to od mene osebno in mojih sodelavcev dnevno terjalo kakšne 3–4 ure obiskov delovišč in dogovarjanj.

Prvi avgustovski petek letos smo se na naše povabilo s predstavniki vseh omenjenih služb, podjetij in treh lokalnih skupnosti, na območju katerih delujemo, ponovno srečali skupaj pod kozolcem pri našem ribiškem domu. Soglasno smo vsi z zadovoljstvom ugotovili, da smo ubrali pravo pot, tako v korist prizadetega območja, njegovih prebivalcev, kot tudi narave oziroma voda in vodnega življa ter opravili izjemno delo, in sicer na podlagi, lahko rečem, vzornega sodelovanja med vsemi. Soglasni smo bili, da bomo s to prakso vsekakor nadaljevali. Tudi na tem mestu se vsem še enkrat iskreno zahvaljujemo!

Po vaši začetni oceni, naj bi bil ribji stalež v Savinji, kjer upravlja z ribami RD Ljubno, uničen vsaj 90-odstotno, v pritokih pa nekje tudi v celoti. Kakšno je stanje danes? Se ribe vračajo v Savinjo?

Gregor Križnik: Stanje je danes še vedno nespremenjeno. Ribe in organizmi, ki so preživeli prvo ujmo 4. avgusta, so bili utrjeni, poškodovani in so klonili pod silo druge in tretje povodnji, ki sta sledili. Svoje je dodal zimski čas brez hrane in številni posegi, kjer je na nekaterih odsekih spričo že omenjenih vodarstva neukih izvajalcev bila škoda še toliko večja. Kljub vsemu pa smo v spomladanskih mesecih v Savinji opazili nekaj redkih mladice potočne postrvi, kot dokaz čudežno preživele drsti. Pa vendar – ob izlovih pred posegi opazimo, da je rib vsakič manj ... Načrtuje-

V aprilu letos zgrajen armiranobetonski zid, ki je zatravljen ter bo zasajen z vrba-mi. Zgrajen je bil v sodelovanju med RD Ljubno, Občino Ljubno, projektantom Provog ter podjetjem Brlec, d. o. o. Zgrajen je na mestu, kjer je 4. avgusta 2023 voda odnesla cesto ob upoštevanju načel sonaravne in trajnostne gradnje.

mo določena vlaganja mladice in pa pričetek projekta »Oživimo spet Savinjo, bodi boter svoji ribi«, kjer bomo tako podjetja kot posameznike pozvali k donaciji, četudi simboličnih zneskov, in kjer bodo zbrana sredstva namenjena izključno nakupu mladice lipana za sanacijsko poribljavanje.

V povodnji je bila uničena tudi ribogojnica, kjer ste vzrejali domorodne potočne postrvi. Ste jo uspeli sanirati?

Gregor Križnik: V stanje popolne funkcionalnosti smo uspeli sanirati tako ribogojnico Ljubno kot tudi vališče Podvolovljek. Je pa na obeh lokacijah še obilo dela z vidika izgradnje zaščite pred ribojedimi živalmi, senčenja in ostalega. Veseli smo, da smo minulo jesen in zimo uspeli nasamukati tudi nekaj iker domorodne potočne postrvi, tako da nam gre s tega vidika zaenkrat vse po načrtih.

Po vaši oceni, takoj po poplavih, naj bi Savinja potrebovala 5 do 6 let, da se povrne v sprejemljivo normalno stanje, kljub temu da ima reka tudi naravno moč samo obnove. Ste glede na današnje stanje bolj optimistični?

Gregor Križnik: Žal ne. Narava sama ima določene mehanizme, ki poskrbijo za hitro obnovo življa po ujmah. Konec koncev so tudi ujme del narave. A tu ljudje te cikle vedno znova prekinemo, na drugi strani pa z vidika obnovitve življa gledamo preveč komercialno – z željo po skorajšnjem ribolovu. V takšnih razmerah, dokler se intervencijski posegi ne umirijo in ne preidejo v sanacijske, ki bodo nadzorovani in omejeni na določene točke, dokler se ne obnovijo populacije insektov, vlaganje rib ne pride v poštev, še manj pa vlaganje merskih šarenk. Če smo ribiči v prvi vrsti resnično varuhi voda in življenja v njih, potem moramo postaviti svoje osebne interese in želje ob stran ter to tudi pokazati in postopati dolgoročno, za prave in dolgoročne, trajne in trajnostne rezultate. Uspešno smo prestali fazo intervencij in sedaj v sanaciji že lahko razmišljamo o vlaganju mladice na določenih odsekih, vendar pa je 5–6 let za sprejemljivo stanje optimistično realistična napoved. Glede na trenutne razmere in meni znane informacije sem skoraj prepričan, da ribolov v Savinji na našem območju ne bo mogoč še v letu 2025. Ne nazadnje bi bilo loviti ribe po in v teh razmerah nedopustno in skrajno neetično ter bi našo organizacijo postavilo v zelo slabo luč napram laični javnosti. Upam, da naše sodelovanje in naši primeri dobre prakse preidejo v stalnico že v fazah načrtovanja tako pri pripravi Državnega prostorskega načrta (DPN) za naše območje, kot tudi vseh manjših točkovnih ureditvah, ki vsaka zase niso omembe vredne, a imajo kumulativno tako v časovni kot prostorski osi zelo velik vpliv. Osebno sem zelo zaskrbljen nad norimi idejami

nekaterih posameznikov, ki že desetletja v ozadju iz vidika lastnih interesov in podjetništva »urejajo« Savinjo, a imamo vsakič le hujše poplave z več škodo.

Ste pri odstranjevanju posledic poplave naleteli na solidarnost in pomoč domačinov, pa tudi ribičev iz drugih RD?

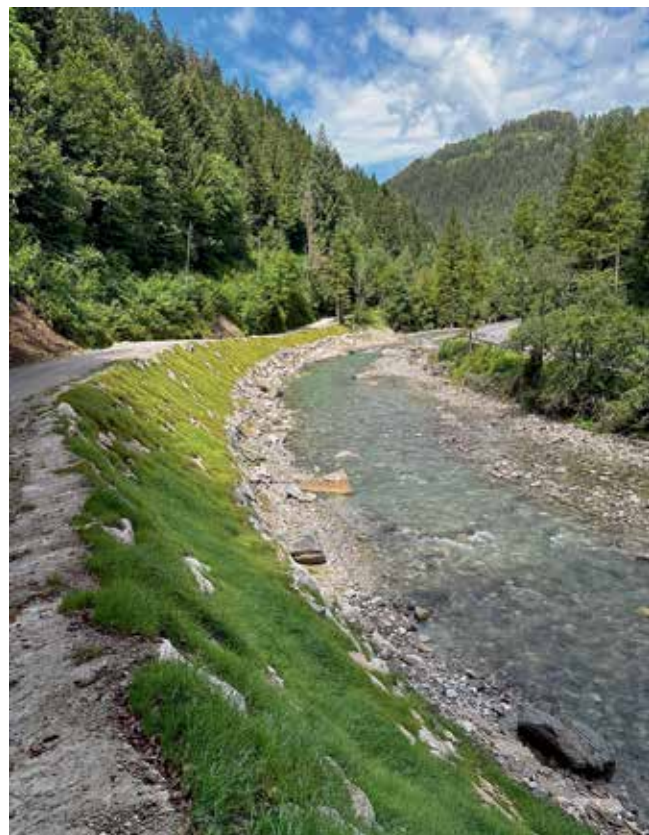
Gregor Križnik: Odziv tako članov, kot domačinov, lokalnih skupnosti, nekaterih podjetij, kot tudi nekaj ribiških družin in zlasti tujih gostov je bil izjemen. Poleg finančne pomoči za namen obnove, je še bistveno bolj pomembno sporočilo te pomoči, da v nesreči nismo ostali sami. To je nekaj, kar je nas vse navdalo z močjo in upanjem. Neizmerno smo hvaležni vsem. Naleteli pa smo tudi na precej privoščljivosti, nekje odkrito, drugje pa tako po tihem, za hrbtom. Do nas so prišli tudi komentariji nekaterih slovenskih ribičev in celo funkcionarjev, češ, saj oni ne rabijo pomoči, saj so bogata družina, koliko dovolilnic so prodali ... Res je, vendar ta denar je vedno transparentno šel nazaj v vode in ribiško upravljanje, S trdim delom in jasno vizijo je zato naš okoliš tudi bil muharski eldorado in ponesel glas daleč čez meje naše države. Na drugi strani mi niti z očesom ne bi trenili, če bi vodna ujma zgolj zdesetkala ribjo populacijo. Imeli bi sredstva, ribogojne objekte in tehniko, da skupaj z določenimi ukrepi in znanjem to hitro povrnemo. A znanje, sloga članstva, sodelovanje z različnimi subjekti in začrtana pot so nam ostali. In skupaj s trmo kot odziv na omenjeno privoščljivost upam trditi, da se bomo pobrali višje, kot smo padli.

Z veliko zagnanega dela in truda ste skozi zadnjih 20 let uspeli privabiti muharje iz vsega sveta, ki se redno vračajo na vaše vode in z njimi ste stkali tudi veliko prijateljskih vezi. So se tudi oni odzvali na vaš poziv po pomoči?

Gregor Križnik: Pridobili smo si veliko pravih prijateljev tako doma kot v tujini. ki so nam nesebično priskočili na pomoč. Že dan ali dva po ujmi smo seznanili vse naše goste z obsegom ka-

Med številnimi pravih ribiških prijatelji iz tujine je tudi Švicar Fredi Waldburger, ki se je z veseljem udeležil prijateljskega srečanja 3. avgusta letos. Povedal je: »Bil sem zgrožen, kako hudo je ujma prizadela naše prijatelje na Ljubnem in v čast mi je, da sem jih lahko podprl. Presenečen sem nad sodelovanjem v ribiški družini pod vodstvom Gregorja Križnika. V tako kratkem času so dosegli neverjetno veliko, tako kot vsi ostali v dolini.«

Namesto 15-metrskega gladkega zidu ob poškodovani regionalni cesti je ob sodelovanju RD Ljubno, DRI in VOC-a v Strugah zrasel kamnitobetonski podporni zid, ki je že zasajen s travo in grmovnicami.

tastrofalne povodnji in jih nato tudi redno informirali s potekom dogajanja. Njihov odziv je bil izjemen. Na eni strani številne donacije, na drugi pa iskrena želja, da bi nam prišli takoj pomagat pri delu, da nas obiščejo in tako podprejo tudi lokalne nastanitvene kapacitete ter gostince. Nekateri so nas tekom minulega leta tudi obiskali, nam izrekli besede podpore in obljubili brezpogojno pomoč ter podporo v prihodnje. Med njimi tudi visoki uradniki služb EU, ki pa so bili precej kritični do dejstva, da država do današnjega dne kljub obljubam ni zagotovila niti centa pomoči in da smo še vedno zavezani k plačilu koncesije. Ne glede na siceršnjo finančno pomoč pa sem razočaran nad Ribiško zvezo Slovenije kot krovno organizacijo, da se ni bistveno bolj, predvsem pa javno angažirala pri postopkih oprostitve koncesnine.

Po že omenjenem petkovem srečanju z različnimi službami smo prvo avgustovsko soboto domače in tuje donatorje, predstavnike ribiških družin, ki so nam pomagale, ter najaktivnejše člane povabili na družabno srečanje in skromno pogostitev. Vzdušje je bilo fantastično, kar je tudi potrditev, da imamo prave prijatelje tako med domačimi kot tujimi ribiči. Prav solidarnost in medsebojna pomoč pa naj bi bili tudi vrlini nas, sladkovodnih ribičev.

**Besedilo: Borut Jerše,
Fotografije: Gregor Križnik**

SVETOVNO PRVENSTVO V LOVU RIB S PLOVCEM ZA VETERANE

Med 10. in 15. junijem je v bolgarskem mestu Plovdiv potekalo svetovno prvenstvo v ribolovu s plovcem za masterje (55–65 let), veterane (od 65 let dalje) ter invalide. V mestu, ki je leta 2016 dalo prvega slovenskega svetovnega prvaka v članski konkurenci. Takrat je Jernej Ambrožič osvojil naslov svetovnega prvaka, Mitja Kmetec pa je izjemen rezultat dopolnil z odličnim 4. mestom v posamezni konkurenci.

Letos se je zasedba veteranov v postavi tekmovalcev Dušan Horvat (RD Ptuj), Srečko Lamut (RD Brestanica in RD Novo mesto), Egidij Knez (RD Radeče), Marjan Horvat (RD Ptuj) ter strokovnega štaba pod vodstvom Božidarja Irgoliča, Davida Lorberja ter Janka Rožmana v Plovdiv odpravila že v soboto, 8. 6., v večernem času. Odpravili smo se na skoraj 1100 km dolgo pot. Pri tem smo imeli nemalo težav, saj so enega izmed naših voznikov skoraj celotno pot spremljale prebavne težave in smo zaradi tega izgubili kar nekaj časa. Ampak že takrat se je večkrat slišal stavek »slab začetek, dober konec«. Naslednjega dne smo v dopoldanskih urah prišli v Plovdiv, ki je drugo največje bolgarsko mesto, s skoraj 400.000 prebivalci, znano predvsem po arheoloških najdiščih. Odpravili smo se na ogled tekmovalne trase, ki je približno 2500 m dolg in 165 metrov širok veslaški poligon, ki ga nekajkrat letno koristijo tudi za večje ribiške prireditve. V kanalu prevladujejo srebrni koreslji (babuške) (100–200 g), krapji, amurji in tolstolobiki, ki pa na ribiških tekmovanjih ne štejejo in so naseljeni zaradi preprečevanja nastajanja vodnih alg.

Po ogledu tekmovalne trase smo se nastanili v dveh apartmajih v centru mesta ter odšli na krajši ogled mesta. Naslednje jutro se je počasi pričelo zares, pričeli smo s prvim treningom – to se je zgodilo v zelo težkih pogojih, saj je temperatura zraka presegala 35 stopinj Celzija (v domovini je bilo v tistem tednu le okoli 20 stopinj Celzija). Uspeli smo ugotoviti, da bo tekom tedna ribolov težak, saj rib ni bilo na pretek. Lovilo se je na match tehniko z waglerji teže 12–14 g na dolžini med 25 in 35 metri ter na šteke, s plovci, težkimi od 0,7 g do 2 g. Globina vode je bila enakomerna, med 2,20 m in 2,50 m. Teže ulova na treningu so se gibale med 2 in 4 kg rib. Že po prvem dnevu smo ugotovili, da vse reprezentance stavijo več ali manj na enak način ribolova. Treba je bilo sestaviti primerno hrano za privabljanje rib, kar nam je uspelo že iz izkušenj s prejšnjih velikih tekmovanj na tej vodi. Tako smo vsak dan uporabljali skoraj identično hrano, po dva tekmovalca sta imela enako mešanico hrane. Hrana, ki smo jo uporabljali skozi cel teden, je ostala enaka. Z mešanico, ki smo jo pripravili, smo že na treningih dosegali dobre rezultate,

Dušan in Marjan, člana RD Ptuj

Egidij s krapom na treningu

Srečko z ulovljenim krapom na treningu

Dušanova borba s krapom na tekmi

saj smo se po količini ulova lahko vsak dan enačili z reprezentancami Anglije, Madžarske ter Italije. Tako smo vsak dan po opravljenem treningu naredili skupni sestanek in se dogovorili, kaj bi še lahko spremenili ali izboljšali.

Ekipa je skozi celoten teden delovala v sproščujočem vzdušju, vse je potekalo brez težav, le vročina je bila iz dneva v dan hujša. Tako smo zadnji dan treninga lovili ribe na 38 stopinjah Celzija, da so pogoji še slabši, je poskrbel vroči plovdivski asfalt, s katerim je tekmovalna trasa v celoti obdana. Sence na celotni trasi ni bilo.

V torek, 11. 6., je v popoldanskem času potekala tudi uradna otvoritev prvenstva, kjer se je v konkurenci veteranov predstavilo skupno 12 reprezentanc. Med njimi so bile velesile, kot so Anglija, Madžarska, Italija, Hrvaška, Srbija itd. Uradno otvoritev je vodil predsednik mednarodne ribiške zveze g. Metteoli. Veliko pozornosti in aplavza je bil deležen že takrat naš Egidij Knez, saj je s strani marsikaterega ribiča prejel bučen aplavz in glasne vzklike: »Gidi, Gidi, Gidi ...« Takrat smo se šalili, češ, kako bo šele glasno v soboto, če bo Egidij slučajno osvojil medaljo.

Ampak do obeh tekmovalnih dni je ostalo še nekaj časa. Še kar nekaj litrov pretečenega znoja. Vsak dan smo bili s prikazanim na treningih vedno bolj zadovoljni, ves čas smo bili konkurenčni ostalim ekipam. Takrat smo se potihoma pričeli pogovarjati, da smo lahko ob kančku sreče zelo blizu najboljšim na koncu tekmovalja. V četrtek po končanem zadnjem (uradnem) treningu se je David udeležil sestanka kapetanov in žrebanja sektorjev za prvi tekmovalni dan. Žreb je določil, da bo v sektorju A lovil Srečko Lamut, v sektorju B Dušan Horvat, v sektorju C Marjan

Horvat ter v sektorju D Egidij Knez. V petek zjutraj je potekalo še žrebanje lovnih mest, kjer nam je žreb bil naklonjen, saj smo v sektorju D dobili krajno številko. Na tem tekmovalju so bile »krajne« številke A1, A2, A3, D10, D11 in D12, kar je pomenilo, da naslednji dan ne moremo imeti nobene izmed teh števil in bomo razporejeni nekje v sredini krajnih sektorjev in če želimo poseči med najboljše, moramo prvi dan odloviti kar se da dobro.

Dorekli smo še zadnje podrobnosti glede načina ribolova in vsakega tekmovalca posebej dostavili na njegovo ribolovno mesto, saj smo za prevoz opreme uporabljali le eno kombinirano vozilo.

Ribolov je bil izjemno težak, saj se je vreme v noči na petek močno poslabšalo, grozila je močna nevihta in morebitna prekinitev ribolova. Ves čas tekmovalja je pihal veter, vse do 50 km/h. Po končanem ribolovu in tehtanju je bil pogled na rezultate več kot odličen, saj smo skupaj zbrali 13 kazenskih točk, enako kot Madžari na prvem mestu. Za »nami« je bilo kar precej gneče, saj je San Marino zaostajal 6 točk, Italija in Hrvaška pa 7 točk. ➡

Rezultati 1. tekmovalnega dne:

1. mesto Madžarska, 13 KT (19,495 kg),
2. mesto Slovenija, 13 KT (16,330 kg),
(Srečko Lamut, 4. mesto v sektorju A, Dušan Horvat, 2. mesto v sektorju B, Marjan Vrečar, 5. mesto v sektorju C in Egidij Knez, 2. mesto v sektorju D),
3. mesto San Marino, 14 KT (20,395 kg),
4. mesto Italija, 19 KT (13,080 kg),
5. mesto Hrvaška, 20 KT (14,380 kg)

Ekipna fotografija pred svečano podelitvijo

Skupinska po podelitvi priznanj

Egidiju je osebno čestital njegov velik prijatelj Szabolcs Timar.

Za naslednji dan se je bilo treba dobro pripraviti in spočiti, vendar veliko časa za počitek ni bilo. V soboto zjutraj je najprej potekal žreb lovnih mest, ki je bil pričakovano slabši za nas, saj smo v sektorju A ponovno imeli št. 11, v sektorju D pa št. 6. Fante smo ponovno razvozili do svojih mest, kjer so se pripravili še na zadnje 4 ure ribolova na letošnjem prvenstvu. Na zadnje 4 ure ribolova, od katerih bo odvisno, ali bo to tekmovanje za večno zapisano v njihovih ribiških srcih.

Sledile so mučne ure ribolova, vreme je bilo ponovno zelo vroče. Žreb je določil tako, da smo bili v nekaterih sektorjih »sosed« z direktnimi konkurenti za medalje, kar je bilo za našo malo številčno odpravo celo dobrodošlo. Fantje so se držali začrtanega cilja ohraniti mirno glavo in upoštevati navodila, ki so jih prejeli s strani Božidarja in Davida. Že po pol ure ribolova je Dušan v sektorju A ulovil 2 krapa, kar je pomenilo, da bo v tem sektorju uvrščen visoko. Nekje v drugi polovici ribolova, ko je Marjan Vrečar ulovil večje število sr. koresljev in ko Anglež Pickering zraven njega več kot 2 uri ni ulovil nobene ribe, je bilo jasno, da se pripravlja nekaj velikega. Čas je počasi tekkel, vse pogostejše smo gledali na uro, srčni utrip je postajal vse hitrejši. Informacije, ki so prihajale iz sektorja D in C, kjer sta odlično lovila Egidij in Srečko, so samo potrjevale, da smo zelo zelo blizu medalje. Po zadnjem signalu ob 14. uri in končanem ribolovu je sledilo tehtanje.

Ob neuradnem preštevanju in računanju skupnih rezultatov

Strokovno vodstvo, z leve David Lorber (trener), Božidar Irgolič (vodja) in Janko Rožman (delegat)

Svetovni prvak posamezno Jozsef Papp, Madžarska

se je veselje lahko pričelo. Skupno smo zbrali 28 kazenskih točk in porajalo se je vprašanje, ali smo celo osvojili naslov svetovnih prvakov. Na koncu so nas Italijani, ki so drugi dan zbrali skupno le 8 kazenskih točk, prehiteli le za eno kazensko točko.

Končni rezultati ekipno:

1. mesto Italija, 27 KT (36,640 kg),
2. mesto Slovenija, 28 KT (31,495 kg),
3. mesto Madžarska, 34 KT (31,550 kg),
4. mesto Anglija, 43 KT (28,960 kg),
5. mesto Hrvaška, 48 KT (26,780 kg).

Končni rezultati posamezno:

1. mesto Jozsef Papp (Madžarska), 3 KT (12,920 kg),
2. mesto Božidar Magdič (Hrvaška), 3 KT (12,120 kg),
3. mesto Egidij Knez (Slovenija), 4 KT (10,660 kg),
4. mesto Gabor Timar (Madžarska), 5 KT (7,795 kg),
9. mesto Srečko Lamut (Slovenija), 7 KT (8,925 kg),
10. mesto Dušan Horvat (Slovenija), 8 KT (7,500 kg),
14. mesto Marjan Vrečar (Slovenija), 9 KT (4,470 kg).

Slovenska veteranska ekipa je tako osvojila prvo medaljo na svetovnih prvenstvih. Da je bilo veselje še toliko večje, je poskrbel Egidij Knez, ki je na koncu v posamezni konkurenci osvojil bronasto medaljo in tako na svojem 12. svetovnem prvenstvu osvojil svojo prvo medaljo. Tudi vsi ostali naši tekmovalci so v skupni razvrstitvi bili visoko, in sicer se je Srečko Lamut uvrstil na 9. mesto, Dušan Horvat na 10. mesto ter Marjan Vrečar na 14. mesto.

V soboto zvečer smo se tako še enkrat vsi skupaj zbrali v športnem centru, kjer je potekala uradna podelitev, svečan zaključek prvenstva ter pogostitev vseh sodelujočih. Kot je bilo že omenjeno, je ob podelitvi medalj velik aplavz ponovno požel Egidij Knez, ki so mu prišla osebno čestitat velika imena v svetu ribolova, kot so Timar, Pickering, Downes itd.

Kot trener ekipe veteranov bi se rad zahvalil Ribiški zvezi Sloveniji za vsa zagotovljena finančna sredstva ter vsem ostalim, ki so pripomogli k temu, da smo se prvenstva sploh lahko udeležili. Velika zahvala gre tudi našemu Janku Rožmanu, ki nam je veliko pomagal pri logističnih zadevah, brez njegove pomoči bi bilo vse veliko težje. Božidar Irgolič je še enkrat več pokazal, da premore izjemno veliko ribiških izkušenj, kar nam je bistveno pomagalo pri osvojitvi tega zares enkratnega dosežka.

Obenem bi rad čestital še ekipam masterjev in ekipi invalidov, ki jim je le za las ušla medalja v ekipni razvrstitvi, je pa naš Rudi Centrih pri invalidih ponovno dokazal, da v njegovi konkurenci nima konkurence, saj je ponovno osvojil naslov svetovnega prvaka.

Besedilo in fotografije:

David Lorber, trener ekipe veteranov

43. SVETOVNO PRVENSTVO V LOVU RIB S PLOVCEM 2024

Znano je, da kadar društvena pripadnost s polno mero dobre volje združi ljudi, se lahko marsikaj koristnega postori ter celo na vročem soncu zdrži ... Bi veljalo pripisati ribičem RD Brežice. Slednji so kar dva dneva na vročem soncu v vlogi ribiških sodnikov veliko pripomogli k uspešni izpeljavi velikega mednarodnega športnega dogodka.

Brežiške ribiče že dve desetletji uspešno vodi Petar Dimitrovski, ki mu je s sodelavci uspelo na brežini akumulacijskega jezera reke Save uspešno izpeljati 43. člansko klubsko svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem.

Za sodelovanje se je odločilo 24 držav, ki so na dvodnevem finalnem tekmovanju (sobota, 27. julija, in nedelja, 28. julija) nastopale z eno ali dvema ekipama. Le Italija je tekmovala s tremi ekipami, saj so branili naslov klubskih svetovnih prvakov z ekipo, ki se na njihovem državnem prvenstvu ni uvrstila na eno izmed prvih dveh mest, ki vodijo na SP, a so imeli pravico »braniti« omenjeni naslov svetovnih klubskih prvakov v LRP.

Tako se je za naslov klubskega svetovnega prvaka potegovalo 39 klubov s po petimi tekmovalci, a nastopili so lahko izmenično tudi nekateri njihovi rezervni tekmovalci, ki so menjali manj uspešne tekmovalce. Slovenijo sta zastopali dve ekipi: aktualni državni RD Ptuj in RD Ruše iz Maribora.

Na brežini akumulacijskega jezera reke Save pred HE Brežice v kraju Vrbina so že nekaj dni pred začetkom tekmovanja nekatere ekipe spoznavale ribolovna mesta in poizkušale ugotoviti, kaj bo odločujoče za uspešen končni izid tekmovanja.

Na uvodni slovesnosti, ki je potekala v sredo, 24. 8., je zbrane udeležence s prijaznimi pozdravnimi besedami nagovorila gospa Alenka Krošelj, sicer direktorica muzeja Brežice, a tokrat tudi v vlogi glavne povezovalke otvoritvene slovesnosti. Po prejetem aplavzu prisotnih je že sledila napoved Petra Dimitrovskega, glavnega odgovornega organizatorja pomembnega športnega dogodka in predsednika RD Brežice.

Predsednik Petar je v svojem pozdravnem nagovoru nekaj zahvalnih besed – za pomoč pri premagovanju zahtevne organizacijske dejavnosti – namenil podpredsedniku svetovne športne organizacije FIPS-ed Angležu gospodu Marku

Dowensu, dr. Miroslavu Žaberlu, našemu predsedniku RZS, ter podžupanji gospe Mojci Florjanč, predstavnici Občine Brežice: »V veselje mi je, da vas lahko pozdravim v imenu Ribiške družine Brežice in v svojem imenu. Naša RD je pomemben člen pri gospodarjenju z vodami, ribjim življenjem, s čimer se ohranja biotska pestrost v naravnem okolju. Z izgradnjo HE Brežice je RD dobila v upravljanje vodo akumulacijskega jezera in to dolvodno do meje s Hrvaško, prav tako upravlja z vodo naravnega toka reke Save. Tu je še zasanjana lepotica reka Krka, manjši potoki in jezera. Vode na našem območju so različne. Tudi pogoji življenja v njih so različni in pestrost življenja v njih je temu primerna. Danes je športni ribolov zelo razširjen šport in za mnoge je temu primeren tudi način življenja. Športni ribiči lahko na našem območju lovijo v skladu z ribiško etiko različne vrste rib, z različnimi načini športnega ribolova. Z organizacijo tega tekmovanja želimo predstaviti naš vodni svet tudi izven naše dežele. Iskrena hvala številnim sponzorjem, ki so nam pomagali pri organizaciji tega prvenstva. Tekmovalcem želim obilo športnega uspeha. Upam, da boste zmagovalci vsi in boste upoštevali zdrav tekmovalni duh. Vsem želim prijetno bivanje v Brežicah!«

Med govornimi predahom so za slavnostno vzdušje poskrbeli domači kulturniki, ki si nedvomno zaslužijo pohvalo.

Alenka Krošelj je prisotnim predstavila mesto Brežice z vsemi njegovimi razvojnimi dosežki ter za turiste zanimivimi posebnostmi ter tekmovalcem na koncu zaželela veliko športne sreče in prijetnega počutja v Brežicah.

Sledilo je povabilo Angležu Marku Dowensu, podpredsedniku najvišje svetovne športno ribolovne organizacije FIPS-ed. Mark je pred pozdravnim govorom izrazil zadovoljstvo, da je zopet v lepi Sloveniji, ter namenil pohvalne besede organizatorju SP, RD Brežice, za skrbno pripravljeno

Predsednik RD Brežice Petar Dimitrovski je pozdravil udeležence in ostale goste 43. klubskega SP v LRP – člani.

Gospa Alenka Krošelj, voditeljica otvoritvene slovesnosti, je suvereno opravila svoje delo.

Gospa Mojca Florjanč, podžupanja občine Brežice, je slavnostno otvorila SP v LRP.

V imenu Ribiške Zveze Slovenije je zbrane v prijetnem nagovoru pozdravil predsednik dr. Miroslav Žaberl.

Sodniki A-sektorja so na vročem soncu vestno opravljali svoje delo, enako tudi vsi ostali njihovi marljivi sotovariši v B-, C-, D- in E-sektorju.

Peter Jankovič, marljivi član organizacijskega odbora SP, je opravil veliko dela tudi na žgočem soncu.

tekmovališče na brežini akumulacijskega jezera reke Save, kot tudi predsedniku RZS Miroslavu Žaberlu za tvorno sodelovanje na mednarodnem svetovnem športnoribolovnem tekmovalnem prizorišču.

Tudi naš predsednik dr. Miroslav Žaberl, ki je na govorniškem odru zamenjal predhodnika, ni skopalil s pohvalnimi besedami v imenu slovenskih ribičev. V prijetnem nagovoru prisotnih je med drugim poudaril pomembnosti druženja ribičev z vsemi vrednotami, ki veliko pripomorejo, da v vodah še vedno plavajo lepe, zdrave ribe. Govor je zaključil s prijetnimi besedami, ki jih sleherni tekmovalec v LRP najraje sliši: »Želim vam veliko športne sreče in čim bolj nemirne plovčke,« za kar je vedno nagrajen s spontanim aplavzom!

Radovedno smo čakali, komu bo s strani organizatorja tokrat dodeljena čast, da uradno odpre SP in bili smo prijetno presenečeni nad izbiro gospe Mojce Florjanč, sicer podžupanje Občine Brežice, ki je v odsotnosti brežiškega župana gospoda Molana po prisrčno pozdravnem nagovoru med drugim poudarila: »Ribolov je več kot le šport, je način življenja, ki nas povezuje z naravo, krepi našo potrpežljivost in vztrajnost ter nas uči spoštovanja do okolja in živih bitij. Današnji dogodek je priložnost, da delimo to strast, izkušnje in znanje ter hkrati gradimo nova prijateljstva in mednarodne vezi. Začetki tega prvenstva segajo več desetletij nazaj, ko je bila ideja o združevanju ribičev v mednarodnem tekmovalstvu še v povojih. Danes smo priča, kako je ta ideja prerasla v eno najprestižnejših tekmovalj na svetu, ki združuje klube in

ribiče iz vseh koncev sveta. In vaša prisotnost je dokaz, da strast do ribolova ne pozna meja. V prihodnjih dneh bomo pričali izjemnim spretnostim in tehnikam, ki ste jih tekmovalci izpopolnjevali skozi leta. Zavedamo se, da je vsak ulov rezultat trdega dela, predanosti in nešteti ur, preživetih ob vodi. Zato vsem tekmovalcem želim veliko sreče, mirnih voda in obilice ulova,« je poudarila simpatična podžupanja in zaključila govor z besedami: »Ob tej priložnosti bi se rada v imenu Občine Brežice zahvalila vsem, ki ste in so prispevali k organizaciji tega prvenstva. Vaša pripadnost in trud sta neprecenljiva. Prav tako hvala vsem sponzorjem in podpornikom, ki omogočate, da se takšni dogodki odvijajo in rastejo. Še enkrat dobrodošli in naj se 43. svetovno prvenstvo v ribolovu prične, naj zmaga najboljši! Hvala in srečno vsem!« Otvoritvene besede gospe Mojce Florjanč so zares prijetno zvenele.

Sledila je zanimiva predstavitev 24 držav udeleženk, ki jih je zastopalo 39 trenutno najuspešnejših klubov ekip v LRP.

Ve se, da v omenjenih ekipah s Ptuj in Ruš tekmujejo naši trenutno najuspešnejši tekmovalci, ki so že na domačih tleh v preteklosti dosegli izjemne rezultate, kot sta npr. doseženi sektorski prvi mesti na SP in EP v LRP v Sevnici (Aleks Mesarič) in Radečah (Žiga Pavlič), kar smo v našem Ribiču že lahko zasledili. A na drugi strani imajo v ekipi RD Ruše izjemno uspešnega tekmovalca v lovljenju malih zelenik (je pa tudi zelo uspešen pri lovljenju krapov itd.) Iztoka Štrausa, Boštjana Sivca itn. – torej »ta prave« za dosego ekipnega slavja, mar ne?

Na brežini akumulacijskega jezera reke Save se je začelo zares.

Ekipa SPP 87 iz Francije je osvojila naslov klubskih svetovnih prvakov.

Ekipa RD Ptuj se je tokrat uvrstila na zadovoljivo 16. mesto med 39 nastopajočimi ekipami.

Lepo je bilo na treningu videti medklubsko sodelovanje, pa čeravno sta si bili ekipe konkurenčni za dosego vrhunškega rezultata. Ja, in temu primerno so bila upravičeno pričakovana naša pričakovanja, a še posebno njihova – pričakovanja, da dosežejo odmeven rezultat. A se žal ni izšlo, kot smo želeli, saj se je dnevna temperatura iz dneva v dan višala in pogoji uspešnega ribolova (malo večjih rib), kakršne so naši prizadevni tekmovalci poznali in pričakovali, so se dobesedno »obrnili na glavo«. Zelo previdno so prijemale le čisto male zelenike, ki so jih lovili na majhne kostne črve ter z zelo malimi trniki, od št. 20 do 24.

Pod omenjenimi pogoji lovljenja rib na sektorsko deljeni tekmovalni trasi, ki je v sek. A, B in C v izmeri dveh kilometrov omogočala 15-metrsko porazdeljenost ribolovnih mest med tekmovalci, ter v D in E sek. dolžine enega kilometra je meril tekmovalčev lovni prostor 12 metrov.

Omenjeno prostorsko razsežno tekmovališče je 195 tekmovalcev istočasno omogočalo nemoteno tekmovanje na povsem identičnih lovnih startnih mestih, kar je zelo vzpodbudna pridobitev za slovensko športnoribolovno dejavnost in pohvalno priznanje RD Brežice.

Naši tekmovalci so dosegli vzpodbudne rezultate, a se niso uvrstili v sam vrh najuspešnejših ekip, čeravno so nekateri dosegli žal le »enodnevni« vrhunski rezultat, kar pa je bilo premalo za osvojitve enega od prvih treh ekipnih mest na svetu.

Naša najuspešnejša ekipa je bila tokrat RD Ruše, ki je bila v skupnem seštevku najmanjšega števila – prejetih 75 negativnih točk – s skupno težo 13.722 g ujetih rib uvrščena na 11. mesto. Njen najuspešnejši tekmovalec Boštjan Sivec je prvi dan tekmovalja dosegel 4. in drugi dan 7. mesto in skupno ujel 2.575 g rib. Iztok Štraus (10+2 NT, 4.185 g); Ciril

Klemenc (10+3 NT, 2.689 g); Iztok Robnik (10+7 NT, 2.218 g) in Aljaž Javernik (12+11 NT, 2.115 g).

Ekipa RD Ptuj, naši državni prvaki, je skupno prejela 83 NT in ulovila 10.956 g rib in s tem dosežkom zasedla 16. mesto. Njen najuspešnejši tekmovalec Aleks Mesarič je prvi dan dosegel odlično 3. mesto s t. 2.211 g in drugi dan solidno 6. mesto. Skupno je ujel 3.196 g rib; Tomaž Jakin je tako kot Aleks osvojil odlično 3. mesto v sektorju, a drugi dan solidno 10. mesto z lepo težo 3.091 g ujetih malih zelenik; Žiga Pavlič je bil oba finalna dneva v zelo zahtevnem sektorju, z maloštevilno plavajočimi ribicami; prvi dan je bil šesti, drugi pa trinajsti (6+13 NT, 1.206 g); Aleš Kancler je bil prvi dan zelo soliden z osvojenim 5. mestom, a drugi dan je imel zelo slab žreb (5+16 NT, 2.027 g) in naš bivši državni prvak Davor Božič (19+3, 1.436 g) se je prvi dan po dveh urah lovljenja malih ribic odločil za lovljenje večjih rib, a jih žal ni ujel. Toda drugi tekmovalni dan je dokazal, da je ribič iz pravega testa, kot temu radi rečemo.

RD Ruše je z osvojenim 11. mestom na SP v Brežicah naša najuspešnejša ekipa.

Claudio Matteoli, predsednik svetovne športnoribolovne organizacije FIPS-ed, je uradno napovedal, da bo naslednje klusko SP v LRP na Irskem.

Simpatična dama Ana Jagrič, glasbena umetnica igranja na citre, nas je navdušila z melodijo I have a dream, svetovno znane uspešnice skupine ABBA.

Na zaključku letošnjega 43. članskega kluskega SP v LRP, kjer se je Miroslav Žaberl, predsednik RZS, zahvalil tokrat prisotnemu predsedniku najvišje svetovne športnoribolovne organizacije FIPS-ed Claudiu Matteoliju za zaupanje organizaciji Sloveniji omenjenega SP, pa tudi uspešnim organizatorjem RD Brežice. Sledila je podobna pohvala predsednika Matteolija ter pohvalni nagovor podžupana Občine Brežice, gospoda Aleksandra Gajskega, predvsem tistim, ki so omogočili mednarodno druženje, s poudarkom na zahvali brežiškim ribičem in že se je začelo slavnostno podeljevanje pokalov in kolajn najuspešnejšim trem prvouvrščenim ekipam, kot tudi njihovim federacijam držav, kot je poudaril predsednik Matteoli.

Naslov svetovnih članskih kluskih prvakov je osvojila ekipa SPP 87 iz Francije, ki je skupno prejela le 27 NT, 20.451 g ujetih rib. Drugo mesto je s 34 NT in 18.636 g osvojila ekipa RS Crazy Maver MRS iz Italije in tretja je bila ekipa MsO SRZ Povavska Bystrica iz Slovaške.

Po svečani podelitvi že omenjenih kolajn in pokalov je predsednik Matteoli v prijetnem nagovornem povabilu prisotne seznanil, da bo naslednje omenjeno SP na Irskem.

In že se je zaslislala prijetna melodija skupine ABBA, svetovno znane uspešnice I HAVE A DREAM, s katero nas je navdušila Ana Jagrič, mlada, simpatična glasbena umetnica igranja na citre, dama, ki je ob »taktno ritmičnem skandinavju« prisotnih omenjeni zaključno-slavnostni večer še dodatno popestrila. Za mnoge je bilo to »nepozabno« mednarodno druženje športnikov na SP - Brežice 2024!

Po končanem prvenstvu so nam naši sogovorniki (tekmovalci, trenerji vodje ekip) med drugim povedali:

Boštjan Sivec, RD Ruše: »Čeprav je nam Rušanom lov zelenike *pisan na kožo*, pa še zdaleč ni bilo tako enostavno doseči zelenega cilja, in sicer čim višje ekipne uvrstitve, a menim, da smo dosegli solidno uvrstitev med številnimi svetovno priznanimi ekipami.«

Iztok Štraus, predsednik RD Ruše in izjemno uspešen tekmovalac: »Dobili smo neprecenljive izkušnje, ki jih bomo nedvomno koristno uporabili. Pretežno smo tokrat lovili male ribe na izredno tehnično zahtevnem ribolovu. Po izredno napornem tednu na SP v Brežicah smo dosegli dober rezultat.

Tadej Vogrin, trener ekipe Ruše: »Za višjo uvrstitev nam je zmanjkalo nekaj sreče in tudi kak dodaten dan treninga. Z rezultatom smo lahko zadovoljni, je plod ekipnega dela, zato gre zahvala celotni ekipi, saj gre za rezultat, na katerem lahko gradimo tekmovalno prihodnost.

Uroš Mally, vodja in pomožni trener ekipe RD Ruše: »Posebna čast mi je, da sem ekipi pomagal tudi v vlogi trenerja. Ponosen sem na ekipo, ki je zelo uigrana, saj se je omenjeno odražalo tako na treningih kot tudi na dveh finalnih dneh tekmovanja. Doseženo 11. mesto je zelo dober rezultat in dokaz, da se slovenske ekipe lahko kosamo z najboljšimi ekipami na svetu. Vsem članom ekipe, tako tekmovalcem kot spremljevalnemu delu, se iskreno zahvaljujem za njihov doprinos k našemu uspehu.«

Aleks Mesarič, najuspešnejši tekmovalac ekipe RD Ptuj in Slovenije: »Najprej bi se zahvalil RD Brežice za uspešno organizacijo SP. Menim, da je bilo to eno najpravičnejših, eno najbolj realnih SP, saj so bili pogoji tekmovanja domala za vse enaki, lovili smo pretežno male ribe. Želja je bila, da se uvrstimo med prvih 10 ekip, a se to žal ni uresničilo. Smo pa dokazali, da smo pri samem svetovnem vrhu uspešnih ekip. Rad bi se zahvalil naši RD za razumevanje in podporo, ki smo je deležni, pa tudi celotni ekipi za složno delo.«

Bojan Božič, vodja - trener, ki to delo že vrsto let uspešno opravlja skupaj z Matjažem Mesaričem, v ekipi večkratnih državnih prvakov v RD Ptuj: »Uvrstitev je solidna, z malo drugačnimi odločitvami bi bili še boljši. Bil sem optimist, da bo priplavala večja riba, a žal ni. Enako podobno so pričakovali tudi druge ekipe, saj so imele v svojih vozilih za ribolov pripravljene večje količine koruze. Z več treningi zelenike bi bili sigurno bolj uspešni. Menim, da kdor ne prenese poraza, ne bo nikoli prvak! Zato glave gor in gremo naprej,« svetuje naš najuspešnejši trener slovenske članske reprezentance v LRP.

Besedilo in fotografije:
Jože Šmejc

EVROPSKO PRVENSTVO LRP NA NIZOZEMSKEM

Slovenska članska reprezentanca v sestavi Andrej Zimšek, Tomaž Jakin, Boštjan Sivec, Primož Adanič in Tadej Panker, trenerja Štefan Černjavič in Rok Vinko smo se v času od 25. 6. 2024 do 31. 6. 2024 udeležili evropskega prvenstva v lovu rib s plovcem, ki se je odvijalo na kanalu Princes Margriet Kanaal v mestu Spannenburg na Nizozemskem in na katerem je nastopalo 24 reprezentanc evropskih držav.

Z organizacijo smo pričeli že v mesecu januarju, ko smo poiskali nastanitev, pridobivali dodatne sponzorje ter si poizkušali pridobiti kakršnokoli informacijo, ki bi nam omogočala lažje spoznavanje z nam neznanim kanalom ter posledično boljšim ulovom na samem kanalu.

Ker je bila pot dolga, dobrih 1300 km, smo se na Nizozemsko odpravili že v soboto, 23. 6. 2024, v jutranjih urah in na cilj po dobrih 16 urah vožnje prispeli pozno zvečer. Ob prihodu na Nizozemsko nas je fascinirala lepota narave, preplavila so nas prijetna čustva in nam omogočila sproščujoče bivanje na Nizozemskem. Ob prihodu in nastanitvi smo, kot se za prave ribiče spodobi, takoj pričeli z načrtovanjem taktike samih treningov. V nedeljo smo se dodobra spoznali s samo okolico bivanja ter kanalom, na katerem se je odvijalo evropsko prvenstvo. Šele takrat smo spoznali in bili dodobra šokirani, da po kanalu, širokem med 60 in 70 metrov, neprestano plujejo tovarne ladje, ki so merile v dolžino tudi do 100 metrov, da ne omenjam privatnih jadrnic, čolnov in jaht, izgledalo je, kot da je kanal avtocesta. Po prvem vtisu smo se namenili nazaj v samo bazo ter pričeli s pripravi na treninge in samo tekmovalne (priprava navez, palic, trnkov itd.).

Tako je končno napočil ponedeljek, ko smo pričeli s prvim treningov v sektorju E. Moram dodati, da organizator še v ponedeljek same tekmovalne trase ni uredil popolnoma, tako da smo najprej iskali boks, v katerem smo imeli trening, saj noben boks ni bil oštevilčen, niti sektorji, kaj šele da bi bila urejena brežina.

Najboljših 5 (foto: Štefan Černjavič)

Tako kot smo Slovenci vedno iznajdljivi, smo si hitro »pokosili« svoja mesta v boksu ter pričeli s treningom. Že prvi dan se je videlo, da znamo oziroma smo sposobni ujeti večje ribe v kanalu, in sicer večje ploščice.

Svoje znanje smo tekom tedna nadgrajevali in v petek prišli do zaključka, da je sicer ribolov zelo težek in otežen s strani stalnega prometa ladij, dodatno je ribolov otežil še močan veter, ki je vsakodnevno spreminjal svojo smer (enkrat z ene, drugi z ➡)

Skupinska fotografija naše reprezentance (foto: Marija Adanič)

Lovili smo zelo dobro (foto: Štefan Černjavič)

Priprava hrane

Ribolovno mesto (foto: Štefan Černjavič)

druge strani, naslednjič z vseh), vendar pa smo z vsakodnevnimi treningi prišli do znanja in zaupanja vase, da smo sposobni ujeti večje število rib.

V soboto, 30. 6. 2024, smo v jutranjih urah nestrpno pričakovali svoje startne številke, za sektorje smo izvedeli že v petek pred prvo tekmo. V sektorju A je tekmoval Primož Adanič, v sektorju B Boštjan Sivec, v C-ju Andrej Zimšek, v D-ju Tadej Panker in v E-ju Tomaž Jakin. Sreča se je nasmehnila Tadeju Pankerju, ki je prvi dan dobil startno številko D-1, vendar se je s tem nanj nasulo veliko breme, saj se na takem tekmovanju takšne številke ne sme zapraviti s slabim rezultatom. Medtem ko smo se kot ekipa po koncu prvega tekmovalnega dne uvrstili na za nas razočarano 17. mesto, pa je Tadej Panker v svojem sektorju osvojil odlično 3. mesto in po skupnem seštevku prvi

dan zasedel 11. mesto. Treba je še dodati, da je za 2. mestom zaostajal pičlih 160 gramov.

Drugi dan se je žreb sektorjev ponovno pomešal, tako da je v sektorju A tekmoval Tomaž Jakin, v B-ju Tadej Panker, v C-ju Primož Adanič, v D-ju Andrej Zimšek ter v E-ju Boštjan Sivec. Razmere v nedeljo so bile še slabše, pojavili so se močan veter ter množica privatnih ladij, kar je povzročilo nenehne valove, visoke tudi do en meter. Ribolov je bil otežen in v teh razmerah so se izkazali le posamezniki s svojo natančnostjo in potrpežljivostjo. Po končanem pisku se je pričelo tehtanje in Tadej Panker je z osvojenim ponovnim 3. mestom že gledal za medaljo, za 2. mestom je ponovno zaostal za pičlih 120 gramov. Nestrpnost je naraščala, saj je bilo z italijanskega tabora moč slišati, da naj bi njihov tekmovalec s 7 negativnimi točkami zasedel skupno 3. mesto med posamezniki.

Po dobrih dveh urah po zaključku obeh tekem je prišla javna objava rezultatov, kjer pa je grenkobo in krutost športa okusil Tadej Panker, ki je z osvojenimi 6 negativnimi točkami zasedel nevhvaležno 4. mesto. Enako število negativnih točk je imel tudi Francoz, ki pa je zaradi večje skupne ulovljene teže zasedel 3. mesto med posamezniki.

Ekipa je ponovno zasedla 17. mesto, na katerem je ostala tudi v skupnem seštevku. Videti je bilo, da nismo bili razočarani nad slabim ekipnim rezultatom, temveč nad tem, da je Tadeju sreča obrnila hrbet in ga dodobra dotolkla (saj je vsak dan 2. mesto v sektorjih zgrešil za nekaj gramov).

Kljub vsemu se je ekipa razveselila izjemnega uspeha Tadeja Pankerja kot posameznika, ki je v času od obstoja naše države dosegel najboljši posamezni rezultat na kanalih v državah Beneluxa, kjer vsi vemo, predvsem tekmovalni ribiči, kako težko je konkurirati velesilam ribolova na teh kanalih.

Po samem spoznanju, da bomo morali Slovenci pri ribolovu na kanalih še ogromno dodati, smo se polni novih spoznanj, novih prijateljstev, dobrega in zdravega odnosa in tudi humorja v ponedeljek, 1. 7. 2024, v večernih urah vrnili domov.

Pri tem gre velika zahvala našima trenerjema Štefanu Černjaviču in Roku Vinku, kakor tudi marljivima staršema Primoža Adaniča, Stanku in Mariji Adanič, ki sta vsak trenutek skrbela, da nismo ne lačni, ne žejni in ne umazani hodili po Nizozemskem (P. S.: Marija nam je oprala tudi oblačila 😊😊😊).

Tadej Panker

Mlin na veter, ki velja za ikono nizozemske kulture

POSNETEK MLADOLETNICE PREPROSTO MORATE IMETI V SVOJI MUHARSKI ŠKATLICI

Jesen bo počasi zakorakala v deželo. Prvi sončni žarki so že navsezgodaj objeli nizko dolenjsko gričevje. Jutranjo megleno kopreno je pregnal rahli vetrič, ki je nežno pihljal nad griči, med katere je ujeta dolenjska lepota Krka. Reka nama je pokazala svojo prečudovito zeleno barvo, ko sva zapeljala na most v Malih Lesah.

Kot da bi se umirjala in vsrkavala zadnje tople žarke, ki jih nudi septembrsko sonce. Tesno ob bregove stisnjena vasica se je ravno začela prebujati. Tam, malo pred nama, se je velika jata škorcev dvignila iz vinogradov v jutranje nebo. Na pot bo treba, jih je spodbujala narava, odeta v živopisne barve jesenskega listja. Sedaj bo lažje, sem pomislil, ko so si napolnili lačne trebuščke na pozabljenih sladkih grozdih pred dolgo potjo v tople kraje.

Stopila sva iz avtomobila in se odpravila na most, preverit, kakšno je stanje ribjega življa. Globoko sem vdihnil vonj moje ljube reke. Nekam svež, sladek s pridihom mahovnate plesnivosti, a vseeno tako ljub. Nad najinima glavama je takrat zašumelo in krik se je razlegel v mirno pokrajino. Radovedno sem pogledal navzgor na dvoje razprtih sivo belih peruti, ki sta naju preleteli v nizkem letu. Ptica je zaokrožila tik nad

vodno površino in se spustila na skalo, ki je tam štrlela iz vode. Bila je čaplja, ki je v tistem ranem jutru iskala svoj prvi obrok. S svojo prisotnostjo sva jo prestrašila in zmotila njen jutranji počitek na bližnjem drevesu.

Nekaj manjših postrvi, ki sva jih opazila v plitvini, se je že neutrudno preganjalo za svojim obrokom na površini. Večjih rib tu ni bilo opaziti, mogoče so se skrivale tam med lehnjakom v večjih globinah prve z grmovjem zaraščene okljuje, ki se nahaja kakšnih petdeset metrov nižje. Na ta predel so me vezali prav lepi muharski spomini iz mojih prejšnjih obiskov dolenjske lepote. Opazovala sva, kaj pobirajo lačna usta in kaj leti nad vodno površino, da se odločiva za pravilni pristop pri izbiri posnetkov. Še največ je bilo videti temnejših, rjavih mladoletnic/ločnic in malih enodnevnih iz rodu Baetis. Obilno pogrnjena miza na vodni površini, kjer je mrgolelo različnih žuželk, je pomenila, da ribolov ne bo preprost. Z Ivom sva se hitro nase zvlekla vso potrebno muharsko opremo, nato pa sva se dogovorila, da bo on začel loviti v plitvinah nad mostom, sam pa sem se odločil za globoki predel, kjer reka zavije ostro desno v smeri vasi Globoko. Ob bregu sem zabredel do pasu v prozorno vodo, tik nad dvema manjšima pragovoma iz lehnjaka, ki ju je tu reka ustvarila skozi tisočletja. Kot bela biserna ogrlica sta krasila zeleno obarvani tok reke. Prav ta lehnjak in njegove nepredvidljive vrzeli so me skozi leta druženja z reko, zaradi nerodnosti, stala že nekaj muharskih palic. Zato sem bil seveda izredno previden med brenjenjem. Moj prvi predložek s posnetkom suhe variante rjave ločnice (Voljčev Cimetaš) pod obrežno grmovje, kjer se je še malo prej dvignila riba in pustila sled na površini, je bil uspešen. Manjša šarenka je po kratkem utrujanju odplavala nazaj v globine tolmana. V tem se je iz vode visoko v zrak pognala večja potočnica. Takoj mi je bilo jasno, za čim se je podila, saj sem že prej opazil, da v jutro izletavajo velike rjave ločnice iz rodu poletašev (*Halesus radiatus*). Ker se je rojevanje mladoletnic šele pričelo, sem domneval, da bo najbolje, da navežem posnetek ličinke, saj postrvi še vedno oprezajo nanje v zavetju dna. Odločil sem

Pogled z mosta v Malih Lesah

Deep Sparkle Pupa

Emergent Sparkle Pupa

se za *Deep Sparkle Pupo* znanega muharskega strokovnjaka Gary La Fontainea.

Z metom po toku navzgor in hitrim preprijemanjem muharske vrvice med prsti sem ostal v stiku s posnetkom pri dnu in sledil je močen prijem. Večja potočnica je po kratkem utrujanju kmalu zaplaval nazaj v svoje varno domovanje. Novi met, isto vodenje in novi prijem. Tokrat je bila potočna postrv veliko večja in je nudila zelo močen odpor do varnega pristanka v podmetalki. Tam jo je bilo lažje osvoboditi koščka kovine in še z lahkoto sem ocenil njeno veličino. Še nekaj rib je prišlo na isti posnetek, nato pa se je slika na vodi spremenila. Ribe so pričele pobirati v divjem lovu za mladoletnicami, ki so se takrat pričele dvigati na površino in hitro zapuščale nevarno okolje. Vse več malih letalcev sem opazil v paničnem begu proti obrežnemu grmovju. Marsikatera od rib je pri tem hitrem zasledovanju vzpenjačev predrila površino in poletela visoko v rano jutro. Najlepši pogled za vsakega muharja, ko ta svetlikajoča se rdečepikasta telesa vidi v zraku. Hitro sem zamenjal muho z *Emergent Sparkle Pupo* istega avtorja in uspeh je bil zagotovljen. Prijemi so močni in skoraj vsaka postrv se je pri tem sama zapela na posnetek. Muharjenje je v tem ranem jutru z izbiro pravih posnetkov padlo v tisti predalček. Nepozabno! Pri tem sem razmišljal o tem, da v škatlicah našega povprečnega muharja prevladujejo predvsem posnetki enodnevnih, medtem ko so v tem času trebuščki postrvi enormno napolnjeni z mladoletnicami, kljub temu da je njihovih predstavnikov v naravi kar polovico manj, kot pa zgoraj omenjenih in nekoliko elegantnejših in seveda lepših sorodnic. To je za večino začetnikov v muharjenju presenetljivo in neizpodbitno dejstvo, ki jih utegne spraviti v razmislek o tem, da je morda prišel čas, da spremenijo svoj odnos do teh malih letalcev.

Neupravičeno zapostavljene

Pred desetletji je bila vsa svetovna muharska literatura tako ali drugače posvečena izključno enodnevnim. Večina avtorjev je preučevala njihov način življenja, čas rojenja, kako jih posnemati in z njimi loviti. Na to temo je napisanih na tisoče knjig, s tem da je bila ves ta čas literatura o ločnicah zelo zanemarjena tema. In kdo ve, kako dolgo bi trajalo, če se na srečo ne bi pojavil že omenjeni Gary La Fontaine s svojo znamenito knjigo „Caddisflies“. Njegova zasluga je, da so mladoletnice (*Trichoptera*) z roba muharske literature in muharske prakse končno našle svoje pravo mesto v muharskih škatlicah muharskih zanesenjakov. V svoji knjižni uspešnici „Caddisflies“ (1980), ki je po mnenju mnogih znanih poznavalcev muharjenja najpomembnejša knjiga, napisana v zadnjih 40 letih, opisal vse vidike razvojnega kroga mladoletnic. S tem je dokončno postavil »ad acta« žalosno dejstvo, da so

Vzpenjač mladoletnice, poln zračnih mehurčkov

Odrasla mladoletnica z značilnimi dlakami (ostrogami).

bile ločnice do tedaj neupravičeno in po krivici prezrte kot manjvredne žuželke.

In ko njegovo knjigo še danes natančno prebiram, se ne moremo otresti vtisa, da se glede na vsa dosedanja znanja o njih izkaže, da smo marsikaj narobe tolmačili. Vsa čast redkim izjemam. Garyjeva zasluga je, če se lahko tako reče, da je *odstranil tančico skrivnosti* iz življenja teh žuželk. V svoji knjigi lepo razloži, da v času rojenja ne gre za žuželke na reaktivni pogon, kot so nekateri muharji trdili. Pri tem so mislili na to, da iz vode izletavajo kot projektili in neverjetno hitro razprejo svoja dlakava krilca, ko se trudijo čim prej zapustiti vodno gladino, preden jih lahko pojedjo lačne postrvi ali lipani.

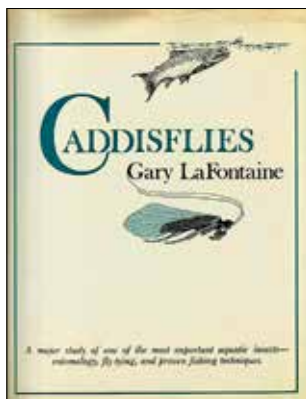
To poenostavljeno in zdaj že očitno nepravilno razumevanje njihovega življenja in razvoja je bilo dolgo prisotno ne le med muharji, temveč tudi med številnimi pisci člankov o muharjenju. Prav tako je Gary zelo argumentirano ovrgel trditve nekaterih avtorjev, da ta vmesni stadij, ki je značilen pri preobrazbi ločnic iz ličinke v zrelo žuželko, poteka zelo kratko, kot bi mignil.

Po desetletni natančni raziskavi je dokazal ravno nasprotno. Ta razvojna faza je namreč za nas, z vidika sodobnega muharjenja, zelo pomembna. Posebno v času, ko se to dogaja. Poteka namreč veliko počasneje, kot se je mislilo. Glede na vremenske razmere pa se zna tudi precej raztegniti. On je do pravih spoznanj prišel na najbolj nenavaden način in to s potapljaško opremo. V času svojega strokovnega raziskovanja je preživel nekaj sto ur pod vodo in natančno opazoval celoten razvojni cikel mladoletnic, tako da mu ni nič bistvenega ušlo. Zato lahko verjamemo njegovi trditvi, da pri imitaciji vzpenjačev ni tako pomembna barva kot njena značilna oblika. In ta oblika je res specifična. Kajti ko pride čas rojenja in začnejo ličinke zapuščati tulce, so njihova telesa dobesedno prekrita z zračnimi mehurčki. Na pogled so videti tako, kot bi bile iz stekla. Njihov ovoj je poln prozornih zračnih mehurčkov, ki se lesketajo v vodi.

Omenjeni lesketajoči učinek je značilen prav za ličinke mladoletnic, obenem pa je to usodno privlačno za vse salmonide. Gary je leta poskušal rešiti ta problem lesketanja in končno s preizkušanjem različnih materialov našel rešilno formulo. Zahvaljujoč umetnemu materialu »antronu«, mu je to tudi končno uspelo. Z njim je dosegel potrebno obliko in že omenjeno svetlikanje, ki je enako naravnemu. In zato so njegove imitacije vzpenjačev mladoletnic/šashev edinstvene in prepoznavne ter seveda zelo lovne. Na kanalu youtube boste našli kar nekaj različnih vezav teh dveh izredno lovnih ličink, seveda če boste pravilno vpisali njuni imeni. Ne bo vam žal, če si boste sami zvezali kakšno ali pa jo kupili pri katerem od naših trgovcev z muharsko opremo.

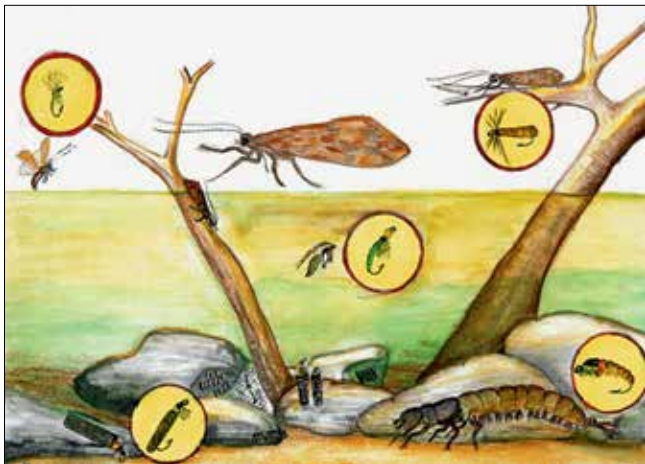
Kratka entomologija o mladoletnicah

Z osnovnim znanjem entomologije se bomo izognili klasični napaki, ki se rada zgodi vsem muharskim začetnikom s prvim mrakom. Ko začnejo mladoletnice množično rojiti, mi pa z enodnevnimi vztrajno mlatimo prazno slamo. Seveda pa bomo dvome, ki so pri muharjenju skorajda vsakdanji, lažje

Gary La Fontaine s svojo znamenito knjigo Caddisflies.

Življenjski krog mladoletnice

Tulec ločnice

je odprta na obeh straneh, čeprav je lahko zadnja odprtina neopazna. Skoznjjo se pretaka voda, iz katere pridobivajo kisik. Ko ličinka raste, dodaja nov material k sprednjemu delu hišice, zadnji del pa odpade. Glava in noge molijo pri sprednjem delu iz hišice in omogočajo premikanje.

Prostoživeče ličinke drugih vrst živijo svoje podvodno življenje v svilenih mrežah, ki jih spletejo okoli vodnega rastlinja, najredkeje pa so tiste, ki ne gradijo posebnih struktur. Te imajo ponavadi trši zadek in se obnašajo precej predatorsko. Večina ličink mladoletnic je vsejedih, prehranjujejo se z organskim materialom, ki ga voda prinese naokoli, le prostoživeče so plenilske. Tiste, ki gradijo hišice, se zabubijo znotraj svoje hišice, ki jo pred tem pritrdijo na podlago. Prostoživeče si pred tem zgradijo ovoj iz peska. Bube so precej aktivne v svojih zapredkih. Tako kot ličinke ves čas izvajajo gibe za prezračevanje škrg. Imajo že razpoznavne noge, tipalnice in krila, poleg tega pa velike čeljusti. Ves čas poskušajo shraniti čim več mehurčkov zraka, ki jih pritrdijo na svoj ovoj. Pred zadnjo levitvijo se pregrizejo skozi ovoj in se po hitrem plavanju s pomočjo vzgona mehurčkov zraka preobrazijo v odrasli osebek na površini vode ali na bregu.

Odrasli osebek lahko poletijo skoraj takoj po levitvi, čeprav morajo njihova krila otrditi, preden lahko normalno letijo. So večinoma slabi letalci, tako da jih pogosto najdemo blizu vodnih teles, kjer so se izlegli. Imajo šibke čeljusti – večina se sploh ne prehranjuje, le nekatere odrasle mladoletnice se prehranjujejo z nektarjem. Njihova glavna naloga je parjenje. Paritev se začne v zraku in nadaljuje na rastlinju. Celoten življenjski krog traja eno leto. Večino časa zavzema stadij ličinke, odrasli osebek pa živijo največ nekaj tednov.

Kaj je pomembno muharjem

Muhar pogosto dobi napačen vtis, da ribe med prehranjevanjem z mladoletnicami jemljejo muhe na površini. Kolobar, ki se širi ali hrbtna plavut, ki je dobro vidna na gladini, so razlogi, ki ga vodijo do takšnega zaključka. A to je napačno, saj riba dejansko pobira muhe tik pod gladino, na notranji strani vodnega filma, zato naši posnetki suhih muh ne dajo rezultatov. Edina možnost je, da jim takrat ponudimo ličinko vzpenjača ali pa neko lahko, neobteženo ličinko, ki naj po svojem obrisu predstavlja mladoletnico v zadnjem stadiju preobrazbe. Posnetkov le-teh je kar nekaj, mednje spada tudi neobtežena ličinka od Garyja La Fontaina, ki sem jo omenil na začetku besedila »Emergent Sparkle Pupa«. Če torej naštejemo nekaj najbolj lovnih posnetkov mladole-

Umetna krilca in ločnica, narejena iz njih

rešili, če nam entomologija ni povsem tuja. No, saj sami veste. Napačna muha ob napačnem času in na napačnem mestu vedno vodi v katastrofalni uspeh med muharjenjem.

Mladoletnice (tudi **ločnice** ali šaši; znanstveno ime *Trichoptera* (dlakasta krilca) so red žuželk z okoli 6000 vrstami. To so leteče žuželke z dvema paroma z dlakami poraslih kril. Njihove ličinke živijo v vodi, med muharji so znane po hišicah, ki jih gradijo iz kamenčkov in drugega materiala.

V Sloveniji je na račun geografske raznolikosti velika pestrost različnih vrst mladoletnic. Za naše ozemlje je znanih 212 vrst, seveda pa še vedno niso vse kartografirane.

Mladoletnice so edini red žuželk s popolno preobrazbo, ki jo imajo vodne žuželke. Tako ličinke kot odrasle živali so pomemben del vodnega ekosistema, saj predstavljajo vir hrane tako za ribe kot za vodne ptice in druge plenilce. Zelo so občutljive na zmanjšanje koncentracije kisika v vodi in prisotnost toksičnih snovi, zato se uporabljajo kot bioindikatorski organizmi pri ocenjevanju kakovosti površinskih voda.

So žuželke različnih velikosti (od 3,5 do 40 mm dolžine) in z mehkim zunanjim skeletom, običajno so rjave barve. V prednjem delu se nahaja glava z izrazitimi očmi in grizalom. Na glavi so dolge, nitaste tipalke, pogosto vsaj tako dolge kot krila žuželke. Sredoprsje (*mezotoraks*) je največji člen telesa, predprsi (*protoraks*) pa je pomanjšano. Krila so dobro razvita, le samice nekaterih vrst so brez njih. V primerjavi z drugimi žuželkami imajo zelo malo prečnih žil, poleg tega pa so poraščena z dlačicami, iz katerih izhaja znanstveno ime mladoletnic. Sprednji par kril je ožji in daljši od zadnjega, zlagajo jih strehasto nad telesom v obliki narobe obrnjene črke V. Noge so dolge, z značilnimi dlakami (ostrogami).

V stadiju ličinke živijo pod vodno površino in imajo hitrizarano telo ter na glavi dobro razvite čeljusti, izoblikovane v grizalo. Oprsje je srednje trdno, nosi dobro razvite noge, zadek pa je mehak in poraščen s peresastimi škrgicami. Nekatere živijo v izoblikovanih tulcih, druge pa so prosto živeče.

Življenjski krog

Samica mladoletnice odloži večjo maso jajčec v vodo in jih pri tem obda z lepljivim ovojem. Samice vrste s prostoživečimi ličinkami odlagajo jajčeca v vodo posamič. Po dveh ali treh tednih se izležejo drobne ličinke. Ličinke večine vrst si zgradijo hišico/tulec, s katero zaščitijo občutljiv zadek. Žleza blizu ust izloča svili podoben izloček, ki ga ličinka ovije okrog sebe in nanj nalepi material. Ličinke različnih vrst uporabljajo različen material, od kamenčkov, delcev vodnih rastlin do koščkov malih polžjih hišic, tako da je pogosto možno določiti ličinko že po uporabljenem materialu. Hišica

tnic, ki jih tudi sam uporabljam med muharjenjem, bi začel kar s suhimi variantami. Pri njih je pomembno, da je silhueta žuželke res verno ponazorjena. Kar se tiče materialov za izdelavo trupa, ne bom poudarjal, da morajo imeti izjemne plovne lastnosti. Krila so zgodba zase. Lahko so naravna, iz perja različnih ptic, kot je perje jerebic, rac (tudi CDC) ali iz slavnihi španski petelinov (Koq d Leon). Vedno več je sintetičnih variant na trgu in seveda ne pozabimo na dlake (jelen, los). Krilca se pripravijo na različne načine. Pri nas je najbolj znano lepljenje peresc na neraztezne ženske najlonske nogavice, ki ga je pred desetletji predstavil v našem glasilu dr. Božidar Voljč in so posnetki, izdelani na ta način, dobili tudi ime *Voljčev šaš*. Tudi zame je to eden boljših posnetkov mladoletnic in uporaben v različnih barvnih variantah in velikostih čez vso muharsko sezono. Za tiste, ki se jim ne da ukvarjati s tem, pa velja, da jih lahko kupijo tudi že narejene (Kostevc). Sintetična krilca, ki jih je vse več na policah trgovcev z vezalnim priborom, so tudi zelo atraktivna in zelo učinkovita, če vzamete bolj kakovostna.

Goddard caddis

Seveda so v svetu še vedno najbolj priljubljene variante posnetkov, kjer so krilca narejena iz dlake. V katalogih jih boste našli pod oznako »Elk Caddis«. »Elk Hair Caddis« je prvotno oblikoval in zvezal Al Troth. Al je sprva nameraval posnemati mladoletnico v stadiju preobrazbe na površini, vendar je z dodatkom losove dlake postala suha muha. Sprva je bil vzorec neznan, le nekaj ribičev je vedelo za Alovo muho in njeno učinkovitost. Z leti pa se je njena slava o učinkovitosti razširila po celem svetu. Pri nas namesto dlake losa uporabljamo srnjo ali jelenjo dlako, ki pa žal nista dostojni nadomestili. Dlaka teh živali je veliko mehkejša in se po nekaj metih tako razleze, da je naš šaš bolj podoben metli kot pravi žuželki. No, kljub temu je prav srnjakova dlaka uporabna pri prav posebnem posnetku mladoletnice,

ki sta ga ustvarila John Goddard in Clive Henry z imenom »Goddard caddis«.

Je zelo uporabna zaradi svoje plovnosti in nizke silhuete na vodni površini, predvsem na večjih številkah trnkov. Zelo je lovna v večernih urah, ko se mladoletnice vračajo na vodno površino, kjer razijo in hodijo odlagati jajčeca. Vezavo boste našli na kanalu Youtube in vsekakor si navežite kak posnetek. Povem vam, ne bo vam žal.

Če torej strnem, bi glavno pravilo za suhe posnetke mladoletnic strnili v naslednjih treh, štirih vrsticah: Na splošno so mladoletnice, ki presegajo 20 milimetrov v devetdesetih odstotkih, rjavkasto rdečkaste ali rjaste barve, krilca pa imajo svetlejšje ali temnejše segmente ali pike. So zelo koristni posnetki in jih morate vedno imeti. Med 10 in 20 mm so lahko v skoraj kateri koli barvi: v rjavi, sivi, črni, bež ali rjavosrebrni. Majhne pod 10 mm so najpogostejše sivkaste ali črne barve, zato so posnetki (Fratnikova puhovka) iz račjega perja (CDC) idealni za njihovo posnemanje.

Pa dober prijem vsem, kjerkoli boste učili plavati svoje posnetke mladoletnic.

Vladimir Mikec,
foto: spletni viri

TRGOVINA Z RIBIŠKO OPREMO

Sport DANILO

Danilo Bižal s.p., Smledniška 32, 4000 KRANJ
Tel., fax.: 04/232-50-50, 041 643-194
E-mail: sport.danilo@siol.net Spletna stran: <http://www.sport-danilo.si>

Izjemni rezultati naših tekmovalcev v Črni Gori

Na Donavsko-Jadranskem pokalu v Črni Gori, ki je potekalo med 1. in 4. avgustom, so se naši tekmovalci v lovu rib z umetno muho odrezali več kot odlično. Ekipno je zmagala ekipa RD Bled, posamezno pa sta slavila Rok Šparovec na prvem in Žan Valentinčič na tretjem mestu.

Neretva v Glavatičevem (foto: M. Ušeničnik).

MUHARSKI IZLET V DOLINO NERETVE, TOKRAT BREZ ULOVA MEHKOUSTNE POSTRVI

Neretva je dragulj vzhodnega jadranskega povodja, tako v ekosistemskem, biotskem, družbeno-ekonomskem in ribiškem smislu. Izvira na nadmorski višini 1227 m, globoko v Dinarskem gorovju na jugovzhodu Bosne in Hercegovine. Sredi maja smo obiskali njen zgornji odsek med mestom Konjic in zaselkom Glavatičevo, kjer smo muharili potočne postrvi, poskusili ujeti skrivnostno mehkoústno postrv, splekli pa smo tudi dragocena poznanstva s srčnimi domačimi ribiči.

Iz osrednje Slovenije do Konjica, ki se nahaja približno pol ure južno od Sarajeva, je dobrih 7 ur vožnje, odvisno od stanja na hrvaško-bosanski meji. Pot večinoma poteka po avtocesti, deloma po magistralni cesti. Na jassen dan nas z vseh strani pozdravljajo hribovja; z leve strani velika olimpijska Bjelašnica, ko napredujemo proti Bradini in Ovčarim, se z juga že svetlikajo dvatisočaki planine Prenj, Zelena glava in drugi vrhovi.

Med našim obiskom se je nebo zaprlo že pri Banjaluki, vse do Konjica so nas spremljale nevihte in močno deževje. »Kaj bo z vodostajem Neretve?« smo se spraševali. Ribiški izlet v Konjic smo načrtovali že iz časov pred epidemijo koronavirusa, zato smo se dogodivščine zelo veselili. Skrbelo nas je, da se ne bi zaradi obilnih padavin dolgo načrtovano muharjenje v dolini Neretve osredotočilo le na popivanje in odkrivanje kulinarčnih dobrot Bosne in Hercegovine.

Neretva v mestu Konjic (foto: M. Ušeničnik).

Vložena potočna postrv iz Neretve (foto: M. Ušeničnik).

Prvi pogled na našo ciljno reko je bil ohrabrujoč. Vodostaj je bil videti malce povišan, vendar je bila voda razmeroma čista in zelene barve, takšna, kot mora biti. V mestu, kjer smo bivali, so zvečer z gladine pobirale različne ribe. Zamislite si lahko, kako so nas že prvi večer srbeli prsti, da bi preizkusili umetne muhe.

Z reko Neretvo v zgornjem delu gospodarijo v Ribiškem društvu Konjic (OSR Konjic). Delujejo že od leta 1928, kar pomeni, da bodo čez nekaj let praznovali častitljivo 100. obletnico obstoja, imajo pa približno 850 članov. Upravljajo s številnimi ribolovnimi revirji; med najbolj znanimi je seveda Neretva od izvirnega dela do jezua na Jablaničkem jezeru. Ribiči radi lovijo tudi na nekaterih njenih pritokih in na znamenitem ledeniškem Boračkem jezeru.

Neretva je v tem delu nedotaknjena reka alpskega videza, ki si svojo pot utira skozi globoke kanjone in temne, odmaknjene gozdove. Tu in tam nas ob reki pozdravijo mesteca, vasice in zaselki, iz katerih je čutiti domačnost. Ribiška romantika je ob Neretvi popolna. Še lepši občutki prevevajo ribiče, ko se ozrejo v njeno vodo. Ta je polna rib; pozorno oko lahko praktično na vsakem kotičku opazi postrvi in redkeje lipane. Najpogostejše so potočne postrvi in mehkovstna postrvi, domačini jim ljubkovalno rečejo »meke«, na določenih delih opazimo tudi šarenke, ki jih v reko sicer ne vlagajo. V njej so se znašle zaradi ujm, ki so v pritoke Neretve odplaknile ribe iz ribogojnic. Pod starodavnim kamnitim mostom v mestu Konjic smo opazili tudi marmorirano postrv; v Sloveniji ji posrečeno pravimo soška postrv, takšno poimenovanje

Utrujanje postrvi na Neretvi v Glavatičevem (foto: M. Ušeničnik).

rib te vrste pa v Neretvi ni najboljša, verjetno ni treba posebej poudarjati, zakaj.

Najbolj cenjeni zaklad Neretve je, vsaj za ribiče, mehkovstna postrv. Podobna je mešanici potočne postrvi in lipana, zaradi redkosti in načina prijema pa velja za pravo trofejo. Mehkovstna postrv je »duh« Neretve. Ker preživi večino časa v globlji vodi, je s prostim očesom ne bomo opazili zlahka. Giblje se pri dnu, kot pravijo domačini – gre za jatno ribo, zato je v primeru prijema ene mehkovstne postrvi na ribolovnem mestu dobro vztrajati dlje časa, saj si lahko obetamo prijem tudi katere od njenih sester.

Izleta v Bosno smo se lotili lahkotno in brez pričakovanj. Zanimalo nas je, kako se bodo na njej obnesle »naše«, slovenske, muhe in »naš« način muharjenja. Izkušnje, ki

Če želite na Neretvi v Konjicu ali malce višje, v Glavatičevem, muhariti tudi vi, kontaktirajte OSR Konjic. Dobrosrčni domači ribiči bodo poskrbeli za ribolovno dovolilnico, ki stane 20 EUR na osebo na dan, z vami pa bodo delili tudi informacije, kje in kako loviti mehkovstno postrv. Upoštevajte njihove predloge, saj bo ribolov zagotovo bistveno boljši kot sicer. Dovoljeno je muharjenje z uporabo do dveh umetnih muh; prva, ki je vodilna, je težja, druga, manjša, je namenjena ribolovu; uporaba brezzalustnika je obvezna, obtežitev predrice je prepovedana. Ribičem predlagamo uporabo daljših muharic za ličinkarjenje akcije med #3 in #5, na Neretvi pa bo čudovito tudi za muharje, ki prisegajo na suho muho, saj si lahko obetajo bogat ribolov potočnih postrvi, ki jutraj in zvečer neumorno jemljejo z gladine skoraj vse, kar jim priplava naproti.

Lepa, velika, zdrava in v odlični kondiciji. Potočna postrv je prišla na posnetek ajdovke na trnku. #16 (foto: M. Ušeničnik).

Muharjenje na Boračkem jezeru (foto: M. Ušeničnik).

V Neretvi smo lovili potočne postrvi tudi s suho muho (foto: M. Ušeničnik).

Mehkoustna postrv, »duh« Neretve, ulovljena v središču mesta Konjic (foto: H. Kapić).

smo jih doživeli, so zelo razširile naša obzorja, zato komaj čakamo, da izlet ponovimo.

O mehkoustni postrvi

Mehkoustna postrv je endemit jadranskega povodja zahodnega Balkana, zaradi upadanja populacije je ogrožena in uvrščena na rdeči seznam (po IUCN). Najočitnejša značilnost mehkoustne postrvi, ki je v povprečju dolga med 30 in 50 cm, najtežje tehtajo do 5 kg, so usta posebne, podstojne oblike, podobna lipanovim. Sicer je postrv zelo podobna potočni; po telesu, ki je vretenasto, so posute drobne črne in rdeče pike, pred repno plavutjo ima značilno tolščenko. Barva trupa se med podvrstami razlikuje, večinoma je zelenkasto-rumeno-zlata z rdečimi in črnimi pikami. Navpičnih lis, ki so običajne pri potočni postrvi, pri mehkoustni postrvi ni.

Prvič so jo opisali na rekah Zrmanja, Jadro in Vrljika. Kot navaja Tomljanović (b. d.), Balkanski polotok ni bil prizadet zaradi pleistocenske poledenitev, vpliv klime je bil na floro in favno praktično neznaten. Zaradi morfoloških posebnosti so mehkoustno postrv sprva uvrščali v več podvrst: *Salmo obtusirostris oxyrhynchus* iz Neretve (Bosna in Hercegovina), *Salmo obtusirostris salonitana* iz reke Jadro (Hrvaška), *Salmo obtusirostris krkensis* iz reke Krka (Hrvaška) in *Salmo obtusirostris zetensis* iz reke Zeta (Črna gora). Ravno mehkoustna postrv iz Neretve kaže najočitnejše morfološke značilnosti »prave« mehkoustne

postrvi; vse ostale prej omenjene podvrste so bolj podobne potočni postrvi.

Esteve et al. (2014) navaja, da je mehkoustna postrv v bližnjem sorodu s potočno postrvjo, vendar morfološke in ekološke značilnosti kažejo na povezavo z lipanom in lenokom. Da je mehkoustna postrv nekaj posebnega, kaže tudi obnašanje samic mehkoustnih postrvi med drstjo. Za razliko od drugih predstavnic rodu *Salmo* samice mehkoustne postrvi po drsti zapustijo drstno jamo, na njej ne ostanejo dlje od 9 minut; na eno in isto mesto odlagajo ike v večminutnih časovnih intervalih; prav tako samice mehkoustnih postrvi tik po drsti ne pokrijejo iker. V tem pogledu so podobne lipanom. Zaradi navedenega so spremenili znanstveno poimenovanje rodu mehkoustne postrvi; iz *Salmothymus* so ga preimenovali v *Salmo* (Esteve et al., 2014). Znanstveno ime mehkoustne postrvi so skozi zgodovino sicer večkrat spremenili. Sopomenke vključujejo poimenovanja *Thymallus microlepis*, *Salmothymus obtusirostris* in *Salar obtusirostris*.

Križanje mehkoustne postrvi z drugimi postrvjimi vrstami

V valilnici v Blagaju na Buni, levem pritoku Neretve, so v prvi polovici leta 1968 poskusno križali šarenko (*Oncorhynchus mykiss*; v članku Kosoric in Vukovic (1972) navedena kot *Salmo gairdneri irideus* Gib., op. p.), potočno postrv (*Salmo trutta*; v članku Kosoric in Vukovic (1972) navedena

Na Neretvi smo lovili z različnimi suhimi muhami, posnetki ličink in potezankami. Potočne postrvi so dobro prijemale na različne mikačice v suhi izvedbi, denimo na Žiletovo sramežljivo (foto: M. Ušeničnik).

kot *Salmo trutta m. fario* L.), marmorirano postrv (*Salmo marmoratus*) in mehokoustno postrv (*Salmo obtusirostris*; v članku Kosoric in Vukovic (1972) navedena kot *Salmothymus obtusirostris oxyrhynchus* Steind.). Mehokoustno postrv in potočno postrv so pridobili iz Bune gorvodno od valilnice, šarenko in marmorirano postrv pa so pridobili iz ribogojnice, iz enega od bazenov s hitro tekočo vodo in drugimi značilnostmi, ki dobro posnemajo stanje v naravi. Med poskusom je bila voda brez mehanskega ali drugega onesnaženja, temperatura vode v valilnici je bila razmeroma stabilna in je tekom poskusa, ki je potekal od februarja do junija, znašala od 9,3 do 10,8 stopinj Celzija.

Poskus je pokazal, da po križanju preživijo tisti osebki, ki so plod križanja potočne postrvi in marmorirane postrvi ter križanja potočne postrvi in mehokoustne postrvi. Druge kombinacije, denimo križanje šarenke in mehokoustne postrvi ali križanje marmorirane postrvi in mehokoustne postrvi, niso dale rezultatov. Najuspešnejše je bilo križanje mehokoustne postrvi (♀) in potočne postrvi (♂), kjer je preživelo 43,5 % zaroda. Križanje mehokoustne postrvi z določenimi drugimi postrvjimi vrstami je torej mogoče, raziskovalci pa opozarjajo na potrebno ponavljanje poskusa v kontroliranih pogojih.

Revirja Konjic in Glavatičevo

Neretva je najdaljša reka Dinaridov, ki se izliva v Jadransko morje. Njen tok, ki je dolg 230 km, sprva objemajo globoki mešani gozdovi Zelengore in Lebršnika. Nad zeleno-modrim vodovjem Neretve se v povirnem delu, kjer smo lovili, dvigajo številni dvatisočaki, med katerimi si je reka utrla pot skozi več sto metrov globoke soteske. Voda je kristalno bistra in mrzla, le redko preseže 7 ali 8 stopinj Celzija. Okolica je mirna, tiha in presenetljivo čista, ob vodi praktično ni smeti.

V Glavatičevem je dovoljeno muharjenje na način *ujemi in spusti*. Dovoljeni so brezalustniki, obtežitev predvrvice ni dovoljena (foto: M. Ušeničnik).

Muharjenje na Neretvi

Prvi dan smo lovili v mestu Konjic. Neretva je tam prav mična, brez smeti in pretiranega smradu po odplakah. Začeli smo pri mostu pri veliki džamiji, gorvodno od starega kamnitega mostu. Pomikali smo se dolvodno in raziskovali kotičke reke. Na dnu, ki je iz karbonatnih kamnin, raste povsod (kjer je tok mirnejši) podvodno rastlinje in mah. Hrane je v reki veliko, zato ni čudno, da so ribe lepe, zdrave in v izjemni kondiciji. Na Žiletovo sramežljivo, ki je suha muha, mikačica na trnku #14, rjavkaste barve in posnema številne majevke, včasih tudi šaše, in se je že izkazala na praktično vseh muharskih vodah v Sloveniji in na Hrvaškem, smo v roku nekaj minut ujeli par potočnih postrvi. Vse so bile očitno vložene in v velikostnem razredu med 25 in 30 cm, vendar lepe in v dobri kondiciji.

Voda se je pred našimi očmi hitro bistrila, a je ostajala malce napeta. V globljih predelih smo zato poskusili s potezankami, vendar uspeha ni bilo. Namesto njih smo poskusili s posnetki ličink. Uspešni so bili tudi posnetki postranic. Tik pod džamijo mi je v razmeroma plitvi vodi med podvodnim rastlinjem prišla potočna postrv, dolga približno 50 cm, v izjemni kondiciji. V nekaj sekundah mi je s koluta odvila 10 m muharske vrvice, nato pa se je snela. Zvila je brezalustnik, ki je bil sicer kos postrvem na Unici in zgornji Soči. Manjše potočne postrvi so prijemale ves čas, med njimi so bile najpogostejše vložanke, a tudi kakšna »naturka«. Zaradi številnih prijemov smo bili izjemno samozavestni, vendar smo se počasi že začeli ozirati za mesti, kjer bi lahko ujeli mehokoustno postrv. »Kje so, kako oziroma s katero muho bi jih pretentali?« smo se spraševali ves čas. »Zagotovo plavajo v globokih tolmunih, tik nad dnom, tako kot pravijo domači ribiči,« smo ponavljali. Toda voda je bila napeta in do dna smo le

Konoba „Dva ribara“ v Glavatičevem je verjetno najboljša (etno) gostilna v Heregovini. Resnično vrhunska hrana, neprekosljiv ambient in gostoljubni lastniki. Priporočamo! (foto: Ž. Ignjačič).

voru s Hrabrenom zaključili, da bi – glede na uporabljeno muho, področje ribolova in obnašanje zapete ribe – lahko šlo za znamenito mehkoustno postrv.

Žile, Ivo in jaz smo nadaljevali ribolov s suhimi muhami, kljub pičlim možnostim za prijem mehkoustne postrvi. Muharjenje v prelepi naravi nas je tako prevzelo, da se enostavno nismo zmenili za to, da »meke« to pot ne bomo ulovili. Naj ostane ta izziv za prihodnji obisk tega dragulja Balkana.

Jure Ušeničnik

Literatura:

Esteve, M., McLennan, D. A., Zablocki, J. A., Pustovrh, G. & Doadrio, I. (2014). Spawning behaviour and the soft-mouth trout dilemma. *Arch. Pol. Fish.* 22, 159-165.

Froese, R. in Pauly, D. (2007). *Salmo obtusirostris*. Pridobljeno s <https://fishbase.mnhn.fr/summary/Salmo-obtusirostris.html>

Kosoric, Dj. in Vukovic, T. (1972). Research of the possibility of hybridization of salmonid species in the Neretva river Basin. *Ichthyologia (Ichthyology)*, 1(1), 57-67.

Tomljanović, T. (b.d.). *The research on endemic soft-muzzled trout (Salmo obtusirostris)*. Pridobljeno s https://web2.mendelu.cz/af_291_projekty/files/11/11-prezeatce_salmo.pdf

stežka prišli, sploh s posnetki ličink na trnkah #16 ali celo #18, obtežitev predvrvice pa je prepovedana.

Pod hotelom, kjer smo bivali, tik nad starim kamnitim mostom v središču Konjice, je Matevžu na črno potezanko prišla velika šarenka (resno: ne govorimo o ribi, veliki 50 cm, temveč veliko, veliko večji!). Nudila je izjemen odpor in priredila pravo muharsko sceno na vodi. K uspešnejšemu utrujanju velike ribe so pripomogli tudi obiskovalci bližnjih kavarn, ki so z vpitjem vzpodbujali »nore Slovence«, ki so sredi junijske pripeke vztrajali na vodi. Popustila ni ne ribiška oprema ne velika šarenka, a je moral ribič na koncu priznati poraz, ko se je šarenka z nekaj veličastnimi skoki v zrak znebila kovinsko-puhastega tujka v gobcu. Kot se za pravega športnika spodobi, Matevž ni bil prav nič razočaran; nasprotno, z odlično borbo si je od domačinov prislužil osvežilno pijačo. Vabilu v senco in na okrepčilo se nismo mogli upreti niti drugi člani odprave: Žile, Ivo in jaz.

Naslednji dan smo se odpravili višje po toku, proti zaselku Glavatičevo. Tam ima Neretva še prijetnejše »lice« kot v Konjicu, njena ohranjena struga in okoliška narava sta resnično nedotaknjeni. Presenečeni smo bili nad lepoto barvnih odtenkov Neretve, nad njeno bistrnostjo in čistostjo.

Z vso vnemo smo se lotili muharjenja. Ko smo se s posnetki ličink nalovili potočnih postrvi, se je Matevž posvetil tolmunom in globljim curkom, da bi prelisičil katerega od »duhov« Neretve. Proti večeru, v zadnjih urah našega muharskega izleta v Bosno, mu je na koncu dolgega curka, nad ploščami apnenca na dnu, tik pred iztekom v dolg, obetajoč tolmun, prišla riba, ki je nudila povsem drugačen odpor kot potočne postrvi. Med utrujanjem nas je Matevž poklical k sebi in skupaj smo opazovali močno ukrivljeno palico, ribe pa nismo videli, saj je vztrajala v globini. Po kakšni minuti se je snela; kasneje smo v pogo-

Rudi Centrih svetovni prvak

Na svetovnem prvenstvu, ki je od 10. do 15. junija potekalo v Plovdinu, je Rudi Centrih postal svetovnemu prvaku v disciplini lov rib s plovcem za invalide.

ATI, DAJ VABO ZA SOMA ...

Ribiška prigoda, ki seže v dno duše vsakega pravega in naravi predanega ribiča

Marko Richter Zeleni je ribič, pa seveda lovec in velik zaljubljenec v naravo. Slovenska ribiška javnost ga že dobro pozna, je vztrajen in uspešen, a za vse, kar se mu obesi na trnek, se materi naravi glasno zahvali. Vedno pove, da je to plačilo za pošten odnos do narave, ki je zaradi nepremišljenih človekovih posegov vse bolj na udaru. Tudi vode in ribji življi v njih. Marko ne bi bil Marko iz Radelj doma, če ne bi dal na prvo mesto svoje Drave, mogočne reke in simbola Dravske doline. Kot ribič, ki pozna vse njene skrite koticke, je včasih otožen, ko vidi, kaj vse se z njo dogaja. In opozarja na ves glas, da se morajo grdobije končati in morajo ljudje naravo spet spoštovati. Z njim se globoko strinjam.

Zeleni, kot ga običajno kličejo njegovi lovski in ribiški tovariši ter prijatelji, je vztrajen ribič. Pa ne zato, da bi po ribolovu nesel domov polno malho ujetih rib, pač pa zato, da se v živo prepriča, kaj se dogaja z vodo in v vodi. Koliko je v njej še mogočnih ščuk, ploščičev, mren, klenov in drugega življa, ki je nekoč bogatilo Dravo. Dobro ve, da se je marsikaj spremenilo in so dravske ščuke že zdavnaj dobile sosede v obliki brkatih somov. Lepega dne se je odločil, da gre malo za vodo in da na ribolov popelje še najmlajšega štiriletnega sina Lukca. Kot da bi slutil, da mu bo mogoče Drava podarila kakšno večjo ribo, ne ščuke, pač pa brkatega soma ... »Odpravila sva se v zaliv, da bi iz čolna opazovala ribji življi. In res, precej ploščičev je mirno plavalo med algami,

nekaj debelih krapov, ribjega drobiža ... družbo je nama delalo tudi nekaj labodov, ki so kot marljivi delavci čistili zaliv alg. Hjaa, te alge in mulj so že nekaj let resni sovražniki zaliva ... prijatelj, žal, ampak ta naš biser med zalivi pospešeno izginja. Ribe nimajo več primerne prostora za bivanje. No, sinko se je zgleda ščuk že pri meni nagledal in zato ga je mučila radovednost okoli somov. »Ati, daj vabo za soma, kdaj bova ujela soma, jaz bi rad videl soma« me je potihoma prosil. Ustregel sem mu, vzel tistega večjega mepsa, o katerem sem mu razlagal, da ga imam za some in kateremu sva še pred ribolovom zamenjala trnek. Stari, že nekoliko otopel trojček sva odščipnila in namestila nov, oster enojček. Ob razlagi, zakaj in kako je otroška duša požirala vse moje besede ter verjetno soma v mislih tudi že ujela,« je po ribolovu pripovedoval Zeleni. In nadaljeval, kako se je malemu Lukcu smejalo, ko je bila vaba v vodi. Zeleni je petkrat vrget trnek v vodo, ko se je zgodilo. »Meps v vodi je obstal. Avtomatizem in sledil je moj zateg. V pričetku se ni dalo začutiti velikosti ribe, kar pa se je pozneje odražalo čedalje bolj in končno razblinilo, ko se je na vodni površini reke Drave pokazal zajeten brko. To je bilo pristno veselje mojega otroka, mojega štiriletnega sina, ki je komaj začel spoznavati lepote ribolova, lovstva in stvarstva matere Narave sploh. On je že videl, kako ga peljeva domov, čeprav som sploh še ni bil na suhem.«

Konec dober, vse dobro. Uresničila se je skupna želja, som je bil kmalu na suhem in radovedni Luka se ga ni mogel nagledati. Takšnega brkača še ni videl. Tudi Zeleni je bil rahlo presenečen, da je ujel brkača. Ni bil njegov prvi, v preteklosti jih je iz Drave nekaj že potegnil, a vse, ki so bili krajši od enega metra, je spustil nazaj v vodo. »Tega 134 cm dolgega in 14 kg težkega pa sva z Luko uplenila za kulinarčno razvajanje. Somi zrastejo lahko drugače krepko čez dva metra, tehtajo čez 100 kg, ampak v ledeniški reki Dravi, sploh v naših koncih, je takšen že precejšen. V naši RD je predpisana varstvena minimalna mera za soma 60 cm in dovoljen dnevni ulov dveh somov. Skupno na enega ribiča letno pa deset predatorjev (som, ščuka, smuč, bolen). Mojemu iskrenemu veselju in zahvali za ta ulov pa je dodatno dajal neprecenljivost občutek, da je bil ob meni v takšnih trenutkih eden od mojih dveh sinov. Reka Drava, moje višje zelene sile, velika vam hvala za vse, kar sem smel do zdaj doživeti oz. za vse dane trenutke«, se je Zeleni radostno razgovoril po uspešnem ribolovu. Kot da bi se mu Drava hotela oddolžiti za vse, kar je storil dobrega zanj in za ribje bogastvo, ki ga v svojih zalivih in tolmunih še vedno skriva.

Besedilo in fotografija:
Marjan Toš

Luka in Marko ob ujetem dravskem somu na območju RD Radlje

**BODI EKOLOG >
ODLOČI SE ZA ELEKTRONSKO
OBLIKO GLASILA!**

Tajniku vaše ribiške družine sporočite elektronski naslov in glasilo boste lahko kjerkoli in kadarkoli prebirali na telefonu ali računalniku.

RIBIŠKA DRUŽINA BISTRICA DOMŽALE JE PRAZNOVALA 70 LET

Ribiška družina Bistrica Domžale je v nedeljo, 9. junija 2024, pripravila slavnostni dogodek ob praznovanju 70. obletnice delovanja, ki je potekala v čudovitem okolju ob ribnikih Češnjevke v Cerkljah na Gorenjskem.

Po prihodu zastavonoš z zastavami, vključno s praporom ribiške družine, ki so šli mimo špalirja ribičev z ribiškimi palicami, je povezovalc dr. Tomaž Lavrič pozdravil vse članice in člane, vabljene goste, podpornike ribiške družine in druge prijatelje. Med drugim je povedal naslednje: »Naša ribiška družina je rasla in se razvijala skozi desetletja. Vedno smo ostali zvesti svojim vrednotam: ohranjanju narave, skrbi za ribji življenjski in predvsem krepitvi ribiške skupnosti.«

Sedemdeset let organiziranega ribištva predstavlja predanost trdemu delu in predvsem ljubezni do narave in ribištva, za kar se moramo zahvaliti mnogim predhodnikom, ki so uspešno vodili ribiško družino, požrtvovalnim članom posameznikom, dobrodelnim gospodarskim družbam in podjetnikom, vodstvom občin ter mnogim drugim, ki so s svojimi močmi prispevali k razvoju in uspehu ribiške družine v vsem tem obdobju.

V nadaljevanju so sledile pozdravne besede Bojana Križnika, predsednika Ribiške družine Bistrica Domžale, in Damirja Salajka, predsednika nadzornega odbora, ki sta izpostavila nekatere pomembne dosežke, prav tako vizijo razvoja v prihodnosti in tudi težave, s katerimi se srečuje ribiška družina.

Sledila je rubrika, kaj nam imajo ob 70. obletnici povedati naši funkcionarji in naši člani. Ribiški funkcionarji so nas seznanili, kakšno službo opravljajo v ribiški družini. Namesto odsotnega Jerneja Šušteršiča, gospodarja tekočih voda, je njegovo poročilo prebral Damir Salajko. Miha Rajgelj, gospodar ribnikov, je izpostavil statistiko vložka rib in omenil, da so v ribnike pred kratkim vložili večje primerke krapovcev. Bogdan Zidar, vodja ribiške čuvajske službe, je poročal o stanju voda in pretežnih ukrepih ob ribiško čuvajskih kontrolah, medtem ko je strokovno funkcijo elektroizlovnih služb predstavil Franci Kolenc.

Na improviziranem odru so se nato pridružili trije člani, ki so predstavljali različna starostna obdobja, od mlajšega člana, predstavnika pozne srednje generacije in člana z veliko ribiškimi izkušnjami. Mladi ribič Tristan Golež je odgovarjal na vprašanja,

Mimohod zastavonoš s praporom, ob špalirju ribičev z ribiškimi palicami.

kaj mu pomeni ribištvo in katere ribe je do sedaj že vse ujel. Drago Milovac je povedal, kaj ga je pritegnilo v ta šport in kakšno je razumevanje športnega ribolova v primerjavi z drugimi športnimi dejavnostmi danes. Ne nazadnje je častni član Jože Žlebir menil, da se stanje ribje populacije v naših vodotokih ni kaj prida izboljšalo, ampak je danes veliko slabše kot v preteklosti, saj so struge deležne številnih regulacij in uničevanja obrežne vegetacije. Ob koncu je izpostavil, da kljub letom še vedno rad vzame ribiško palico v roke ter se odpravi na ribolov.

Sledil je osrednji del dogodka, kjer sta Ožbej Sotošek, tajnik ribiške družine, in predsednik Bojan Križnik podelila priznanja številnim zaslužnim članom ribiške družine, v vseh štirih odborih Domžale, Kamnik, Moravče in Pštata.

Posebna priznanja in plakete za častnega člana ribiške družine se je ob koncu zelo razveselil Drago Poljanšek iz odbora Domžale. Zbor članov je sklep o tem sprejel že v marcu, plaketa pa mu je bila slavnostno podeljena prav na tem dogodku.

Skupna fotografija vseh udeležencev

Jubilejno listino za 70 let delovanja je ribiški družini podelil Igor Kloboves, podpredsednik RZS.

Jubilejno listino Ribiški družini Bistrica Domžale je za njenih 70 let neprekinjenega delovanja podelil Igor Kloboves, podpredsednik Ribiške zveze Slovenije, ki je bil hkrati udeležen tudi kot predstavnik RD Barje. Pozdravni nagovor je podal Miro Mahnič, predsednik Zveze ribiških družin Ljubljana in hkrati kot predsednik RD Žiri ter ostali udeleženi predstavniki delegacij iz ribiških družin Vevče, Dolomiti, Železniki, Straža-Sava ter Zagorje ob Savi. Jože Urankar, predstavnik Lovske družine Domžale, se je v imenu lovcev zahvalil za povabilo. Zahvalne besede in čestitke ribiški družini sta v imenu Občine Cerklje na Gorenjskem in Občine Kamnik izrekla tudi podžupana, g. Miha Zevnik in g. Uroš Pirc. Za glasbene vložke so s priredbami skrbele tri mlade vokalistke:

Drago Poljanšek, novi častni član Ribiške družine Bistrica Domžale.

Lana Erznar, Tjaša Cevc in Klara Štrajhar, iz zasedbe Citrin Band, ki prihajajo iz okolice Tuhinjske doline in Kamnika.

Celoten dogodek je v digitalni tehniki posnel Miro Pivar iz spletnega portala Domžalec.si, kjer si ga lahko v arhivu še vedno ogledamo.

Pred koncem srečanja se je vodstvo upravnega odbora zahvalilo za organizacijo in izvedbo dogodka, in sicer organizacijskemu odboru, članom odbora Pšata, vsem, ki so sodelovali in pomagali ter ne nazadnje Damjanu Nastranu, lastnemu kuharskemu mojstru, za odlično pogostitev.

Besedilo: dr. Tomaž Lavrič

Foto: Nataša Zaplotnik

DAN SLOVENSКИH RIBIČEV V RD BRESTANICA - KRŠKO

Ribiška družina se je letos odločila, da bo Dan slovenskih ribičev, ki se praznuje tretjo soboto v juniju, obeležila na športni in delovni način. Kraparska sekcija je organizirala tridnevno tekmovanje v krapolovu, nekateri člani Ribiške družine pa so se udeležili čistilne akcije, že druge letos.

Poročilo o kraparskem tekmovanju

Sekcija za krapolov pri RD Brestanica-Krško je ob priliki dneva slovenskih ribičev organizirala družinsko tekmovanje v krapolovu na ribniku v Brestanici. Tekmovanje ja potekalo od petka, 14. 6. 2024, od 9. ure do nedelje, 16. 6. 2024, do 10.

ure, udeležilo pa se ga je 7 dvočlanskih ekip. V rezultat so šli samo krapci in amurji teže nad 1,5 kg ob uporabi trnkov brez zalusti in ob takojšnjem tehtanju ter vračanju v vodo. Zmagovita ekipa je ulovila skupno 152 kg rib. Vsi tekmovalci so ustrezno registrirani.

Tekmovanje v lovu krapov

Čistilna akcija

Čistilna akcija

Čistilna akcija je zajemala čiščenje struge potoka, ki se izliva v drugi, največji ribnik. Odstranjeno in skurjeno je bilo vejevje, ki je ostalo po zimski sečnji. Akcije, ki je trajala štiri ure, se je

udeležilo 12 ribičev. Po akciji so se ribiči okrepili z malico, ki jo je pripravil vedno dobrovoljni čuvaj Janez.

Ribiška družina Brestanica - Krško

VESELO, TEKMOVALNO IN DRUŽABNO ZA DAN RIBIČEV

Ribiči ribiške družine Bistrica iz Il. Bistrice so znani kot dobri gostitelji in tako je bilo tudi tokrat. V okviru praznovanja dneva ribičev so v nedeljo, 23. 6. 2024, pripravili družabno srečanje, na katerem sta se odvijali dve tekmovanji in šola ribolova za mlade.

Srečanja se je udeležilo preko 30 odraslih ribičev in 17 mladincev. V tekmovanju lova rib s plovcem so tekmovali ribiči iz Postojne, Ajdovščine Tolmina in domačini - člani RD Bistrica. Po treh urah ribolova je v sektorju A prvo mesto dosegel Damjan Magajna RD Postojna s 6.900 g ulovljenimi ribami, drugi je bil Leonard Šoštarič RD Ilirska Bistrica s 4.240 g ulovljenih rib, tretje mesto pa je dosegel Zvone Bončina RD Bistrica s 4.040 g ulovljenih rib. V sektorju B so bili doseženi naslednji rezultati: 1. mesto Marjan Cigoj RD Ajdovščina, 4.880 g rib, 2. mesto Franko Frumen RD Bistrica, 4.140 g rib in 3. mesto

Podelitev medalj

Najboljši trije

Mladi so se udeležili šole ribolova

Miro Magajna RD Postojna, 3.940 g rib. Hkrati s tekmovanjem v lovu rib s plovcem je potekalo tekmovanje v lovu na največjo ribo. Tega tekmovanja se je udeležilo 24 ribičev. Zmagovalec je postal Peter Ivančič s krapom, težkim 7.960 g, drugo mesto je zasedel Adnan Šabić s krapom 7.600 g, tretji pa postal legenda bistriških kraparjev Nail Šabić s krapom, težkim 6.100 g. Po pravilih so bile vse ribe vrnjene v vodo. Poleg medalj so tekmovalci prejeli tudi bogate praktične nagrade, ki sta jih prispevali družbi LIV in Avantura iz Postojne. Hvala sponzorjema za sodelovanje. Poleg tekmovanja je potekala tudi šola ribolova za mlade ribiče, ki so jim predstavili različne tehnike ribolova ter tudi praktičen preizkus. Podelili smo tudi nagrado najstarejšemu ribiču tekmovalcu, ki jo je prejel član RD Bistrica Anton Biščak.

Kot se spodobi, so ribiči dan zaključili z druženjem ob odlični hrani z žara mojstra Aleša Deželaka.

Besedilo in fotografije: Zlatan Kovačević

DVOROČNE PALICE ZA LOV POSTRVI - MODNA MUHA ALI KAJ DRUGEGA

V zadnjih letih se je v muharskem svetu pojavilo dokaj malo resničnih »novosti«, ki v bistvu ne bi pomenile le nekakšne reciklirane ideje muharjev nekaj deset let nazaj. Ena od njih je verjetno uporaba najlažjih dvoročnih palic za lov postrvi. Ker gre tukaj predvsem za manjše reke in v večini primerov tudi manjše ribe, je tudi narava teh palic bolj podobna daljšim enoročnim in manj pravim dvoročnim palicam. Tudi široka uporabnost slednjih (saj jih lahko uporabljamo za veliko načinov metanja, pa tudi tehnik ribolova, ki jih med tem lahko tudi hitro menjamo) je eden od razlogov, da jih v angleškem jeziku imenujejo »switch« (menjava) palice. Veliko naših muharjev, predvsem tistih, ki se lotevajo muharjenja na kralja naših voda, jih že dobro pozna, saj v veliko primerih predstavljajo precejšnjo prednost pred običajnimi enoročnimi muharicami, tako v smislu doseganja razdalje, do vodenja muh in predvsem manjšanja napora pri ribolovu. Običajne »switch« palice imajo tudi eno slabo lastnost, in sicer to, da so za povprečne ribe, ki v muharjenju na postrvi med sezono predstavljajo veliko večino našega ulova, krepko premočne. Tudi revirji za postrvi ponavadi niso prav težko dostopni, globoki in zahtevni. Naše reke večinoma niso velike in široke, kar vedo vsi, ki so kdajkoli zakorakali in se preizkusili z muharjenjem izven naših meja, zato je pojav »switch« palic za ribolov postrvi končno prinesel nekaj razvoja in novosti, ki jih mnogi pogrešamo že kar nekaj časa.

V osnovi ne gre za nič novega, le da so verjetno proizvajalci končno prisluhnili zahtevam ribičev in izdelali nežnejše palice, dolge okoli treh metrov, ki uporabljajo komponente klasičnih »switch« dvoročnih palic, so pa prilagojene za metanje lažjih vrvic in ulovu manjših rib. Nekateri jih imenujejo tudi »micro spey«. Ta tip palic je v osnovi prilagojen za običajne mete in pa predvsem za vse vrste kolutnih metov. Z izbiro primerne vrvice si lahko sami izberemo, kaj si od palice želimo in kako jo bomo večinoma uporabljali. Izbira vrvice je sicer zelo pestra in marsikomu predstavlja prav ta pestrost največji problem, saj je med njimi resnično težko izbrati pravo. Še posebej, če ne vemo, kaj bi v resnici od nje radi, kar je večini muharjev, ki se s temi palicami šele srečujejo, verjetno glavno vprašanje. Za začetek se moramo zavedati, da je AFTMA klasifikacija vseh dvoročnih palic malo drugačna od te, ki smo je vajeni pri enoročnih. V bistvu jih sploh ne bi smeli primerjati med seboj, čeprav nosijo podobne številke. Na hitro povedano je vrstica switch palice številka pet v primerjavi z enoročno klasifikacijo, primerljiva z vrvico številka sedem ali celo osem. Pri dvoročnih switch palicah za postrvi, o katerih govorimo danes, pa to pomeni, da je teža vrvice številka tri primerljiva nekako z vrvicami enoročnih palic številka pet ali šest.

Kakšen je sploh namen uporabe teh palic za lov postrvi? Predvsem gre tu za ribolov večinoma s kolutnimi meti, kjer ne potrebujemo veliko prostora za nami. Običajno z nekaj koraki od obale že dobimo dovolj prostora za vsakega za njih. Vsi imamo mesta na revirjih, kjer je običajno metanje onemogočeno zaradi neobstoječega prostora za nami. To je ena glavnih prednosti omenjenih palic, saj lahko praktično brez napora dosežemo drugi breg. Tudi dejstvo, da za te mete ni potrebno toliko časa, napora in predvsem sile kot z enoročnimi palicami, je prav tako marsikomu na prvem mestu, ko se odloča za njihov nakup. Posledično pokrijemo z njimi tudi več vode in tudi vetrovni pogoji ne predstavljajo večjega problema. Posebej pridejo prav tudi v povišanih vodostajih, ko praviloma ne moremo brodirati po vodi in lahko vanjo vstopimo le pri obali, za seboj pa imamo strm breg ali drevesa. Večinoma poteka prezen-tacija muhe na značilni način, ko nam muha zaniha preko toka. Vsi, ki redno lovijo na potezanke, ga verjetno dobro poznajo in ne predstavlja nič novega. Kar pa ne pomeni, da ne moremo z njimi loviti tudi na vse ostale načine. Tudi na moderni t. i. euro način muharjenja. Sama dolžina palice je prav tako velika prednost pri vodenju muhe in popravljanju vrvice, tudi kadar lovimo na druge načine in s suho ali z ličinko. Seveda je potrebno nekaj vaje, da

Originalna lahka dvoročna 11'3" („switch“) palica za ribolov postrvi številka 3, za glave težke 14 gramov.

Primer predelane enoročne 10' palice številka 5, ki prav tako uporablja glave težke 14 gramov in za preizkušanje takšnega načina ribolova popolnoma zadostuje.

Primerno kolesce z dovolj širine in prostora za dokaj debele glave, ki so potrebne za dvoročni ribolov. Za njimi lahko uporabimo kar obstoječo vrvico, ki jo preko zank povežemo z našo glavo ali pa za to posebne vrvce (t.i. running line).

vsaj osnovne kolutne mete dovolj dobro obvladamo, vendar jih povprečni muhar skoraj zagotovo osvoji že v prvem dnevu. Sploh dandanes, ko je vse pri roki in si jih lahko skupaj z navodili inštruktorja predvajamo kar na telefonu. Ker je pri nas ponudba in tudi možnost preizkusa teh palic zelo težavna ali celo nemogoča, smo žal precej prepuščeni informacijam s strani prijateljev, znancev in pa seveda z medmrežja. Tako glede izbire palice kot tudi vrvce. Dokaj enostavna pot je, da uporabimo natančno enako opremo, kot jo je že oseba na kakšnem od videoposnetkov ali pa člankov na to temo. Druga pot je lahko uporaba in preizkus vrvic, ki jih že imamo. Marsikdo je presenečen, ko ugotovi, da je v večini primerov to, kar že ima, zanj popolnoma dovolj. Čisto običajna enoročna palica okoli treh metrov razreda štiri ali pet se lahko z malo domišljije in primernimi vrvicami zelo uspešno uporablja v ta namen. Še posebej, če že ima daljši plutasti podaljšek ročaja (t.i. *fighting butt*) in dovolj dolg ročaj spredaj. V obratnem primeru jo lahko z malo predelave spremenimo v primerno dvoročnim metom sami. Za podaljšek ročaja je najbolje, kadar je privit na navoj. Tega lahko enostavno zamenjamo z daljšim. Za sprednji, podaljšani del ročaja, ki ga na običajnih palicah nimamo, pa morda le dodatno povijemo palico na tem mestu in si naredimo podaljšek ročaja zgoraj. Nikoli ne pozabimo, da lahko vse te kolutne mete sicer izvajamo tudi na enoročni način. Nikjer namreč ne piše, da ne smemo s palicami, ki jih že imamo, tudi eksperimentirati. Če se odločimo za poizkus in ne želimo brez potrebe kupovati vnaprej, je daleč najbolje uporabiti to, kar že imamo. Sam že dalj časa uporabljam eno takih rahlo predelanih palic in mi pride zelo prav. S tem da podaljšek ročaja spodaj, kot tudi dodatno povit del ročaja zgoraj, ovijem še s trakom za ročaj loparjev za tenis. Če kombiniramo to, kar že imamo in morda kupujemo posamezne komponente za ribolov postrvi na dvoročni način, moramo le imeti v glavi to, da so vrvce deklarirane drugače, kot smo že prej omenili.

Taka predelana palica ne izgubi nobene od lastnosti, ki jih je imela prej. Še vedno je zelo primerna za vse, kar smo z njo delali do sedaj in ravno to je njena največja prednost. Še vedno lahko lovimo z njo z ličinko, suho muho ali potezanko. Morda pri tem menjamo le različne tipe vrvic. Za začetek je morda dovolj, da izberemo dve številki težjo vrvico od tiste, ki smo jo na palici uporabljali do sedaj, po možnosti dvojno koničnega tipa (DT), meti se malo spremenijo in vse skupaj moramo izvajati precej bolj počasi, vendar ko osnovne mete obvladamo, za njih porabimo precej manj energije. Kar se tiče potrebnih metov, je poleg osnovnega kolutnega in običajnega (nad glavo) dobro za začetek osvojiti še vsaj dva od metov, in sicer angleško »double spey« in pa »snap T«. Prvega uporabljamo, če

Primer plavajoče glave Scandinavian flylines, ki je za začetek z različnimi predvrcami popolnoma dovolj. Kasneje si lahko izberemo sestavljene vrvce priznanih proizvajalcev, s katerimi so meti še malo lažji.

smo desničarji in na desnem bregu, drugega pa če smo na levem. Levičarji ju enostavno prilagodijo po svoje, malo bolj napredni pa lahko tako ali tako oba meta izvajajo kmalu na obeh straneh. To znanje omenjenih metov nam mimogrede lahko kasneje pride še kako prav tudi pri popolnoma običajnem muharjenju.

Ko smo se resno odločili za dvoročno muharjenje na postrvi, lahko vsekakor posežemo po vrvicah in palicah, ki so dejansko posebej izdelane za to vrsto muharjenja. Ker je ponudba resnično velika in pestra, je morda najbolje poslušati nasvet nekoga, ki vse skupaj že uporablja – in to enostavno uporabiti tudi zase. Gre običajno za obliko glave vrvce in pa seveda njeno težo. S tem da lahko dodajamo tudi različne tipe tonečih ali plavajočih pedvrvic. Vse to moramo predhodno upoštevati pred nakupom. V grobem lahko opozorim na to, da je uporaba krajših glav vrvic (npr »skagit« tipa) – posebno prirejenih za malo prostora ter večje in težje muhe – običajno povezana s precej glasnim in nemirnim ribolovom, kar marsikomu pri ribolovu na postrvi ni všeč. Rahlo bolj primerne so zato vrvce z obliko glave, ki jih imenujejo »scandi«. Za naše pogoje je morda najbolje začeti z vrvicami, ki imajo preprosto oznako »switch«. So nekako najbolj široko uporabne in primerne za naše pogoje. V vseh primerih se držimo priporočenega intervala teže glave vrvce, ki ga predlaga proizvajalec. Zgornjega dela intervala v primeru, da imamo hitrejšo palico in obratno.

Med ponudbo lahkih dvoročnih palic za muharjenje na postrvi največji problem žal še vedno predstavlja dejstvo, da so te palice v večini primerov za naš običajni ulov precej močne. Tako da večinoma ni nekega veselja, če nismo na revirju, kjer je običajna riba težka preko kilograma. Žal pa je takšnih revirjev zelo malo. So pa tudi tu med različnimi proizvajalci in modeli precejšnje razlike. Moj zadnji poizkus, glede na pozitivne komentarje, je palica *Mystic micro spey*. Po prvih testih je veliko bolj nežna od drugih in številka tri lepo deluje z običajno dvojno konično vrvico številka pet. Tudi *Wulff Ambush* vrvica se lepo obnese, a je morda za spoznanje za to palico preveč kompaktna in premalo nežna. Je pa vsaj pri ulovu normalne ribe precej bolj odzivna, kot vse druge do sedaj.

Dvoročno muharjenje na splošno se pri nas še zdaleč ni razvilo v meri, kot se je na primer v Združenem kraljestvu, Skandinaviji ali na zahodu Kanade in ZDA. Verjetno gre tu predvsem za dejstvo, da so naše reke muharjem precej lažje obvladljive. To pa nikakor ne pomeni, da ga ni vredno tudi poizkusiti. Vsekakor ima kar nekaj dobrih strani, ki smo jih že prej omenili. Kot ena redkih novih vej muharjenja dvoročno muharjenje na postrvi nima zastoj vsako leto več privrženecv, tudi če vnaprej vemo, da v našem ulovu ne bo znamenitih velikih anadromnih vrst. Marsikomu lahko predstavlja izziv ali pa vsaj nekaj drugačnega in novega v ribolovu pri nas. Morda nas bo ravno ta »dvoročna« sprememba nekoč popeljala tudi do mogočnih, znanih oddaljenih krajev in rek, kot so *Spey*, *Gaula*, *Skeena*, *Kola* in drugih. Marsikoga je že.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

Idilo Ribčevega ribnika pri Bistri prekinja le oddaljen zvok vlaka, sicer pa lahko ribič tukaj res uživa v miru in tišini. Je pa zaradi poraščenosti priporočljiv ribolov v prvi polovici leta.

NA OBROBJU LJUBLJANE

V eni od prejšnjih števil sem napisal, da bomo še naprej poskušali najti kakšen revir, ki ga bo poleg čudovite narave krasila tudi kakšna druga zanimivost. In to nam je uspelo v bližini Vrhnik. A več o tem kasneje. Kljub temu da sem zaradi kolena še vedno precej omejen, kar se tiče ribolova (in fanta z mano), nam ni bilo treba dolgo iskati primernih mest za ribarjenje. V bistvu je Ljubljana s svojo okolico zelo bogata z rekami, potoki in za nas trenutno zelo pomembnimi ribniki. Že prej smo s fantoma pogosto lovili v vodah Ribiške družine Vevče, na reki Ljubljanici in njenih mrtvicah, tokrat pa sva s Filipom obiskala njihov ribnik, ki leži pod Debnim vrhom.

Kljub temu da ribnik leži prav ob vznožju hriba in se zato sonce pokaže kasneje, kot bi se sicer, sva se v akcijo odpravila zgodaj zjutraj. Poletje je bilo na vrhuncu in sledili so si zelo vroči dnevi, tako da je bilo treba izkoristiti hladnejše ure dneva. Ker je ribnik precej plitek, sva se oba odločila za ribolov s plovcem, ciljala pa sva predvsem na krape, ki jih tam ni malo. Kot se rado zgodi, sva z uporabo sipke hrane za privabljanje rib v svoji lovišči privabila predvsem

drobiž. Posledično se je »oglasila« tudi kakšna ščuka (ki pa jih tam ni dovoljeno loviti). Dolgčas sicer ni bil, plovca sta poskakovala, a zgolj zaradi manjših rib. Zaradi gneče okoli njegove vabe se je Filipu pripetilo nekaj precej neverjetnega – majhna ribica se je zapletla v laks in ven jo je potegnil, ne da bi sploh bila prebodena s trnkom. »Ati, poglej to, kaj se je zgodilo!« me je poklical. Medtem ko sem gledal njegovo reševanje in spuščanje ribice nazaj v vodo, pa sem skoraj zamudil dogajanje pod

Čprav sva pričakovala, da se pod mehurčki skriva večji krapovec, so ven prišle le zelo lepe, skoraj zlate rdečepрке.

Kljub obilnemu penjenju vode je to edini krap, ki smo ga uspeli pripeljati do podmetanke. Druga dva sta bila močnejša in iznajdljivejša ter sta uspela pobegniti na varno.

Kljub velikim plenilskim ustom je ostrž prijel na pelete, s katerimi sva lovila na dnu.

Ko se v Ribčevem ribniku razrastejo lokvanji, je ribolov možen le v posameznih »oknih«. Rib je sicer veliko, a ribarjenje zahteva dodatno mero spretnosti.

svojim plovcem. Le-ta je namreč ležal na gladini, ko sem ga znova pogledal. Ker sem lovil z waggler plovcem na dvizni način, je to seveda pomenilo, da je riba zagrabila mojo vabo ter se z njo dvignila proti površini. Takoj sem zategnil in boj se je lahko pričel. Več kot očitno je koruzo na mojem trnku prijel večji krap, eden tistih, ki sva se jih nadejala ob pričetku ribolova. Krap je močno vlekel, a vseeno sem ga lahko nadzoroval in Filip je že pripravljaj sak. A majhna nepozornost je bila dovolj, da ta zgodba ni imela srečnega konca (vsaj za naju, za ribo se je končalo zelo uspešno). Kakšnih pet metrov od naju je po gladini namreč plavala debelejša veja in prav pod to vejo se je zapodil krap. Prepozno sem opazil njegovo namero in kljub potegu z moje strani je uspel priti pod njo. To je seveda pomenilo, da je laks udaril ob les in počil, midva pa sva ostala brez krapa. Nič hudega, sem pomislil, glede na to, kako hitro je prijel ta, jih bo gotovo še več. Žal sem se kar konkretno zmotil. Ribe so sicer delale, a krape so ujeli le lokalni ribiči, ki so lovili na drugi strani ribnika. Se pa nama je dogajalo nekaj, česar do sedaj še nisva doživela. Kjer sva hranila, se je voda namreč konkretno penila – res veliko mehurčkov je prihajalo na površino, kar ponavadi pomeni, da se spodaj hrani riba iz družine krapovcev, največkrat linj ali krap. To »mehurčkanje« sicer ni nič novega, a ni se nama še zgodilo, da bi »vrelo« točno pod mojim plovcem. Zelo sem bil vesel, ko sem videl, da je plovec obkrožen z mehurčki in napeto sem pričakoval poteg večje ribe. Ob potegu sem sicer res začutil ribo, ven pa je prišla rdečeperka. Nato še ena in še ena. Sicer so bile precej velike za to vrsto ribe, okoli 20 centimetrov, predvsem pa so bile zelo lepe – skoraj zlato telo ter čudovite rdeče plavuti. A vseeno sva si želela nekaj večjega. V iskanju krapov je vzel Tiberij svoj sak (vedno imamo s seboj dva, če želi kateri od fantov loviti drugje) ter šel okoli ribnika. Kmalu se je vrnil in pokazal najmanjšega ostrži, ki sem ga kdaj videl. Kot je povedal, se mu je ponovila podobna situacija. Zasledoval je namreč dva večja krapa, ki sta plavala tik pod površino. Trnek, na katerem sta bili dve zrnji koruze, je vrغل v njuno neposredno bližino in ni trajalo dolgo, da se je plovec potopil. Poln pričakovanja dolge borbe je zategnil, a ven ni prišel eden od orjakov, pač pa za sredinec dolg ostrž. Eden tistih dni, bi lahko rekel, kot stvari ne grejo, kot si zamislimo v glavi.

Sonce je vedno bolj segrevalo tako ozračje kot naju in kljub temu da sva sedela pod velikim senčnikom, nama je postajalo vedno bolj neprijetno. Vseeno pa sva lovila še naprej, v pričakovanju vsaj še ene večje ribe. Malo pred poldnevom, ko je bilo sonce najvišje, se je voda znova spenila, tokrat precej dlje od obale kot prej. Kljub slabim izkušnjam od prej sem vrغل tja, odložil palico in opazoval, kako je izstrelilo plovec iz vode. Še preden sem uspel prijeti palico, jo je že potegnilo proti vodi. Krap je bil hiter, a uspelo nama ga je pripeljati v sak. Vztrajnost je lepa čednost in tudi najina je bila na koncu poplačana. S tem sva zaključila dopoldanski program in se hitro umaknila dol s sonca.

Popoldanski del najinega ribolova pa je zaznamovala nepričakovana obiskovalka, ki ni skrivala zanimanja nad najinima plovčema. Pridružila se nama je namreč radovedna želva rdečevratka in vztrajno celo

popoldne plavala okoli plovcev. Navajen sem že labodov ter nutrij, ki pogosto »ovohavajo« plovec, a to je bila moja radovedna želva. Več kot dve uri je vztrajala z nama (v bistvu je bila precej moteča), nato pa sva zaključila (pametnejši odneha, bi lahko rekel).

Nekaj dni kasneje je bil na vrsti drug revir, druga ribiška družina in dugi ribnik. Od ribiških kolegov sem izvedel za Ribčev ribnik, ki leži le streljaj stran od Tehniškega muzeja v Bistri. V bistvu pot do ribnika pelje skozi vas ter mimo muzeja, ki je nastanem v Kartuzijanskem samostanu iz 13. stoletja. Malo ribnikov ima tako svečan dostop. Ribnik je ostanek nekdanjega glinokopa in kot sem ugotovil ob prvem obisku, je močno poraščen z lokvanjem. Prvi ribolov je bil testen, le nekaj ur, da sem sploh ugotovil, kako se pride do ribnika in kakšne so možnosti lova. Na voljo je bilo nekaj »oken«, prostorov, kjer se lokvanj ni povsem razrastel. V enem od teh je vabo najprej zagrabil krap (ali pa morda linj), ki je nato takoj pobegnil v smeri lokvanjev. Še preden bi ga uspel ustaviti, je bil že na prostosti. Je pa ven prišla naslednja riba, in sicer zelo lep ostrž. Kljub temu da gre za plenilsko ribo, je zagrabil talno vabo s peleti na lasu. Ko sem se o tem pogovarjal s čuvajem, kar ni mogel skriti svojega začudenja: »Kako je pa ta prišel notri?« je rekel sam pri sebi.

Naslednjič sva se k istemu oknu vrnila s Timom (ena od prednosti revirja je v tem, da ribolovna dovolilnica stane le 10 evrov). Znova se je ponovila zgodba iz ribnika pod Debnim hribom – vse polno mehurčkov, ki so se pojavljali okoli plovca, nato pa je ven prišla rdečeperka. Rdečeperk je v ribniku veliko (in tudi škuk, ki jih tudi tukaj ni dovoljeno loviti), so pa manjše rasti. Že po približno pet minutah lova je Tim rahlo z dolgočaseno dejal: »To je brez veze,« saj je ob vsakem metu ven prišla perka. »Kot na tekmovanju, Tim!« — »Ja, ampak nisva na tekmovanju,« je bil njegov odgovor. Priznam, da sem bil tudi sam malce razočaran, ko se je široka sled mehurčkov očitno premikala v smer moje vabe, a sem ujel manjšo rdečeperko, čeprav sta bili na trnku dve večji zrnji koruze. V drugo nisva imela sreče s krapji ali ostrži, sva pa imela skoraj popoln mir, kar meni pomeni vedno več. Zraven ribnika sta zgolj dva pašnika z govedom, mimo priteče še kakšna srna, v daljavi pa se sliši vlak, saj je trasa »južne« železnice na drugi strani bližnjega hriba. Skoraj idilično. Vse, kar bova ob naslednjem obisku morala spremeniti, je datum ribolova. Eden od čuvajev nama je svetoval, da je najboljši termin za obisk do sredine maja, preden se razrastejo lokvanji. Glede na ugodno ceno dovolilnice se prav lahko zgodi, da bomo poslušali njegov nasvet. Morda pa naslednjič združimo ribolov z obiskom Tehniškega muzeja ali pa se zapeljemo do bližnje Borovnice in si ogledamo ostanke skoraj 200 let starega viadukta ter sotesko Pekel. Ta del Slovenije resnično ponuja veliko možnosti tako za ribolov kot za izlet.

Tudi s Timom sva po koncu ribolova odšla še na kratek izlet. V neposredni bližini ribnika je namreč izvir reke Bistre, ki je čudovit muharski revir. Ogledala sva si del reke in začela načrtovati obisk Bistre tudi z drugo vrsto ribiške opreme.

Besedilo in fotografije: Blaž Dominik

TABOR RIBIŠKE DRUŽINE BARJE

Junij za mnoge otroke pomeni zaključek šolskega leta. Konec ocenjevalnega obdobja in počasi, a zanesljivo se bližajo šolske počitnice. Da pa bi otrokom pričarali nepozabno doživetje v objemu narave, v ribiški družini Barje skrbimo, da že tradicionalno organiziramo tabor mladih ribičev. Tabor organiziramo v prelepi naravi Strahomerskega jezera. Cilj tabora je predvsem naučiti otroke ribiške etike, taborjenja in seveda prikaz ribolova, kot sta lov krapov in vijačenje.

Ze nekaj mesecev prej so se začele priprave na izvedbo tabora. Seveda imamo vsi v družini samo eno in edino željo – tabor narediti vedno boljši.

Vreme je bilo res zelo lepo in vse je kazalo na popoln vikend mladih ribičev.

Že zgodaj so se začeli zbirati mladi ribiči, ki so v prinesli tudi svoje šotore. Taborjenje brez šotora pač ne pride v poštev. Poskrbeli so za svoj dom, ki ga bodo imeli nadaljnja dva dneva.

Po pozdravu mentorjev in organizatorjev tabora je potekala predstavitev, kako bodo potekali ribiški dnevi. Hitro smo se sprehodili skozi pravila, brez katerih ne gre. Ponosen sem prav na vsakega izmed ekipe, ki je pomagal, bistven pa je bil stavek, ki ga je povedal mentor Igor: »Pazite nase in drug na drugega.« Moramo vedeti, da se je tabora udeležilo 26 mladincev, kar je res neverjetna številka, ki vsako leto le raste in nas zelo veseli.

Dan se je začel s predstavitvami ribolovnega režima na jezeru ter ribiško etiko. Ker je bilo mladine veliko, smo se razdelili v dve skupini. Ena skupina je imela predavanje tehnike lova s krmilnikom, za katero je poskrbel Reuf Dizdarevič. Poskrbel je za predstavitev in praktično prikazal sisteme, ki se uporabljajo v določenih pogojih na vodi. Druga skupina pa je imela predavanje o sodobnem lovu krapov, za katerega je poskrbel dolgoletni reprezentant Igor Petković, ki je mladini zelo lepo predajal ogromno znanja in izkušenj, ki jih premore. Tukaj je bila bistvena razlaga o markiranju mesta ribolova in sistemih, ki se jih uporablja v danih situacijah. Otroci so res ogromno odnesli

Najmlajša člana v akciji

Marcel s svojo zmagovalno ščuko

s predavanj in to znanje kasneje tudi podkrepili v praktičnem delu. Skupaj z mentorjem Igorjem so se naučili pravilne naveze za sodobni krapolov, za bojli sistem. Mnogi so se s to tehniko prvič seznanili. A to je cilj tabora, ne le da se imamo neverjetno lepo, ampak da se česa novega naučimo. In novega znanja res ni manjkalo. Po predavanju ene skupine sta se skupini zamenjali. Tako so vsi zvedeli vse. Po kratki malici, ki je na ribolovu obvezna, je sledilo še predavanje o lovu ščuk. Za to sta poskrbela Daniel Kvržič in Toni Janežič. Daniel je poskrbel za predstavitev t.i. baitcast tehnike in ribolov z velikimi vabami. Mladina je bila navdušena nad paletto velikih vab, ki jih je podrobno predstavil Daniel. Moja malenkost pa je poskrbela, da sem predstavil tehniko vijačenja in paletto manjših vab. Pokazal sem, kako se določeno vabo vodi v dani situaciji in tudi načine vijačenja. Saj vemo, kako gre, vsaka vaba ima svoj trenutek in način navijanja. Seveda pa ni manjkalo praktične razlage. Kako se napravi predvrstica za ščukolov in montaža silikonov na jig trnke.

Vsi so komaj čakali ribolova. Po opravljenih predavanjih je bil čas, da

V SPOMIN

Joze Lamovšek

(1950–2024)

Slovenskim ribičem sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil dolgoletni član ribiške družine Litija. Ker je stanoval ob reki Savi, ga je ta kmalu zasvojila s svojimi lepotami. Že davnega leta 1973 je vstopil v ribiško družino Litija in takoj priskočil na pomoč pri gradnji novega doma v Litiji. Opravi bil ribiški izpit in nato še za ribiškega čuvaja, ki ga je opravljal polnih 40 let. Prišel je tekmovati in voditi ekipo za tekmovanja 60 plus. Ta tekmovanja je imel najrajši.

Zadnja leta je bil tudi praproščak in za vsa ta prizadevanja pri napredku Ribiške družine Litija je prejel tudi odlikovanja: od ribiške zveze za red in zasluge III., II. in I. stopnje z listino, od ribiške družine Litija pa jubilejni listini leta 2014 in na nedavni slavnostni skupščini 2024, kjer ste tudi zadnjič bili skupaj, tvojo ljubljeno tekmo 60 plus pa bomo nadaljevali tebi v spomin.

Pogrešali ga bomo vsi njegovi. Poleg članov vseh društev, katerih član je bil, se ga bodo spominjali tudi med njegovimi ribiški prijatelji, h katerim je rad zahajal in s katerimi so se vedno spomnili kakšne šale, da je dan minil v smehu in dobri volji.

RD Litija

Aljaž s krapom, ki mu je prinesel tretje mesto.

Matevž z krapom, ki mu je prinesel drugo mesto.

Med feeder tehniko je Filipa presenetila ščuka.

pričnemo z ribolovom. Prvi dan je bil namenjen krapolovu. Tako smo mladino razdelili po izkušnjah. Mladinci, ki so bili izkušenejši, so se podali na zanje pripravljena mesta. Mladinci, ki pa so potrebovali malo več pomoči, pa so bili na strani, kjer je bilo največ mentorjev. S tem želimo doseči, da tudi neizkušeni ribiči zelo hitro napredujejo v izkušene. Tak pristop se je pokazal za odličnega in kakor pravi rek – zmagovalnega konja se ne menja.

Da pa bi bil ribolov krapa še malo tekmovalno naravnano, smo poskrbeli, da so bili trije z najtežjimi ribami na koncu sobotnega večera tudi nagrajeni. Ribolov se je res začel zelo lepo. Krapci so bili pripravljeni na sodelovanje. Že po slabe pol ure so bili ujeti prvi. Veseli nas dejstvo, da se je veliko mladincev vpisalo med ulove. Nekaj od njih pa so si ta dan še posebej zapomnili, saj so ujeli svoje prve krape. Prvo srečanje z novo vrsto ribe ne pozabiš nikoli. Pri ulovih smo še ponovili, kako se rokuje z ujeto ribo. Po hitrem slikanju za spomin in oskrbi ran z antiseptikom je seveda sledilo spuščanje ribe v njeno domovanje. Videti mlade ribiče, kako uživajo med rokovanjem z ribami, je nekaj neprecenljivega. Sreča v očeh, ki je bila najbolj prisotna ob spuščanju ribe. To je nekaj, za kar se vsi trudimo.

Dan je bil zelo vroč, tako da smo morali med ribolovom s piskom piščalke mladino opominjati, da so pili dovolj tekočine. Super je bilo, saj so v hipu, ko so zaslišali piščalko, pograbili svoje plastenke in se osvežili.

Vemo, da brez dobrega osebjva v kuhinji ni dobrega tabora. Za to sta poskrbela Ervin Kvirgić in Dragan Petrović. Skrbela sta za naše polne želodčke in res smo jima bili zelo hvaležni. To se je pokazalo tudi po koncu tabora, ko sta od vseh udeležencev prejela ogromen aplavz.

Po kosilu je potekal ponoven ribolov do večerje. Na koncu dneva pa so bili znani tudi rezultati in sledila je razglasitev najuspešnejših ribičev. Zmagovalec je bil Tibor Lalić z ribo 10.700 g. Drugo mesto je dosegel Matevž

Tibor z zmagovalnim krapom

Hočevar s težo ribe 9.720 g. Na zadnjo stopničko pa se je povzpел Aljaž Ahac z 9.500 g težko ribo.

Po podelitvi je sledila večerja in po njej še presenečenje. Poskrbeli smo za kino pod zvezdami. Ogledali smo si slovenski mladinski film Poletje v školjki. Mislim, da ni tega nihče pričakoval. Po ogledu filma je sledila priprava na spanje. To je nekaj, česar se mentorji po malem bojimo. Kako bodo mladi od vsega vznemirjenja zaspali. Vsi v en glas smo si po koncu tabora rekli, da ne moremo verjeti, da je mladina spala brez kakršnihkoli težav. Utrujeni od celega dneva so popadali v svoje spalne vreče in vse je bilo tiho.

Miren večer in noč pa sta prinesla novi dan. Ta dan je sledilo vijačenje. Brez zajtrkovanja ne gre. Po zajtrku pa napad na vodo. Veliko jih rado vijači in s spremstvom mentorja je to izvedljivo. Bilo nas je lepo število in ni se bilo težko razporediti med mladino. Dan je bil res vroč in ščuka ni hotela sodelovati. Vseeno so vztrajali. Malo pred koncem pa je Marcel Barunčič, eden najmlajših ribičev, ujel svojo ščuko. Z očetom Alenom, ki je bil tudi eden od mentorjev, je po ulovu poziral pred objektivom. Po hitrem fotografiranju in meritvi je meter pokazal 62 cm. To je bila na koncu zmagovalna riba. S tem si je Marcel priboril tudi lepo nagrado.

Vsi udeleženci tabora so prejeli tudi svoje medalje, da bo spomin ostal še lepši. Najmlajši ribič, ki se je udeležil tabora, je bil star le 4 leta. To je bil Tai Kvirgić, ki je ponosno razkazoval svojo medaljo.

Po kosilu pa je počasi sledilo pospravljanje tabora in ribolov do konca tabora.

V imenu ribiške družine Barje se bi rad zahvalil vsem mentorjem (Klemen, David, Žiga, Renato, Daniel, Dragan, Igor, Alen, Toni, Aljaž, Jaka, Ervin, Reuf), ki so nesebično pomagali pričarati, lahko rečem, nepozaben tabor. Postavili smo visok nivo in verjamem, da ga lahko ponovimo. Zelo pa nas veseli, da imamo popolno podporo ribiške družine, ki ji mladi veliko pomenijo. Ni zastoj pregovor »Na mladih svet stoji«, ki se ga v Barju še kako zavedamo.

Brez zvestih sponzorjev, ki so poskrbeli za nagrade in pomagali pri izvedbi tabora, ne gre: Trgovina Krap, Trgovina Monster bite, Savagegear, Mivardi, Decathlon, Berkley&Abu Garcia. Iz srca vsem lahko rečemo samo najlepša hvala. Otroci so bili zelo veseli.

Tabor je ena lepših izkušenj, ki jih mladi ribič doživi v ribiški družini. Piše neverjetne zgodbe in spomine, ki si jih mladinec zapomni za vse svoje življenje. Se vidimo tudi prihodnje leto in spišemo novo zgodbo.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

NOVO

SEDAJ TUDI FIZIČNA TRGOVINA

Delovni čas: pon - pet 9.00-18.00, sob 8.00-12.00

Poleg UMETNIH MUH, vezalnih materialov, tudi **pestra** ponudba artiklov za **morski in sladkovodni ribolov**

LUKAFLY

E-mail: luka@lukafly.com Tel: 051 253 841

www.lukafly.com

Luka Jezovšek s.p., Črna vas 308a, 1000 Ljubljana

Indijansko polje ob Cerkniškem jezeru (foto: Jure Ušeničnik)